

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 366
Telefon Administracji 310
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

Miesięcznik zł. 4-50

Tygodnik 1 złoty

w Krakowie

Zagranicą 8 złotych

Wyobudź oddziennie rano

w wydawnictwie państwowym

i dla państwowym

Konto PKO Kraków 400.670.

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

PCEŚ. IGNAZY DASZYŃSKI

Sanacja

Wydatki państwa polskiego są o kilkadziesiąt milionów złotych wyższe, niż dochody. W takim gospodarstwie deficytowy musi nastąpić chwila załamania się, czyli bankructwa państwa. Przemysłowcy przestali pracować w fabrykach, albo je zamknęli, wyrzucając na bruk kilkadziesiąt tysięcy bezrobotnych. Nędza na wsi żre krocie tysięcy chłopów bezrolnych lub małorolnych.

Polśka chciała u bogatych zagranicę pożyczć pieniędzy, żeby móc pociąć z powrotem w ruch przemysł i ożywić rolnictwo, ale zagraniczy kapitalizm nie chce dać pieniędzy; pożyczki Polska nie dostanie. Pieniądz polski, który w r. 1924 liczył się za dolara 5,18 zł., obecnie spadł i dzisiaj płaci się 8 zł. za dolara, czyli pada robocza czy pensja urzędnicza spady o połowę w swej wartości.

Obleg pieniądze jest nader maly. Bank Polski zebrał za maly kapital, jako poklad dla waluty polskiej. Roli to czasem wrazenie, jakgdyby człowiek dorosły maly serce matego dziecka...

Skutkiem matego kleszcza pieniędzy wala w Polsce życie, a druga wala się dolar amerykanski i stala sie powodem ciaglego porownywania monego dolara ze slabym zlotym, na czem zloty traci.

Nastepem bezrobocia miliona ludzi w miescie i na wsi, nastepstwem dalej niskich zarobkow jest nędza powszechna. Lud pracujacy w Polsce przechodzi straszne czasy. Na te powszednie nędzy i niezadowolenia mas ludowych powstaja dzikie rozpacze i dzikie nadzieje. Agitatorzy rosyjskiego rzadu i szafelcy demoralizacji obledkami biedakom poprawe albo przez zjednoczenie sie z glodujacymi „Sowietami”, albo przez powolanie króla do Polski, lub jakiegos dyktatora, który nakaze dobroby!

Chlady biednych ludzi gloduja, dzisie goraczka. Młode panstwo polskie jest chora. Oprócz nędzy mas, ma ono w sobie jeszcze truczne dawnej niewoli; choruje na spadek po rzadach swoich ciemniczow. Sam niedogdy wskazyw naród polski, ma dzisiaj na czelo swego biurokracji politycznych urzadzow, którzy uwiesciaja Ukraińców i Białorusinów, mizakraczy w Polsce, odwieraj im rzeki i poniewieraja ich prawami obywatelskimi.

Wyniar sprawidlowosci w Polsce jest jeszcze nader chwiejny; biedakow, na których pada obwinienie, arestuje sie latwo; bogaty zlodziej dzieszy sie nieraz bezkarnoscia i swoboda. Zaostrza to ogolne rozgorczyenie i szerzy sarkanie na porzadki w panstwie. Wszystkie le czynniki oslabiaja panstwo i chla dalece, ze staje ono nad brzegiez prepassu.

Polśka zawalaja sie w calosci podatki miesiacowe, mi uczynic wszystko, co bylo w jej mocy, aby klesce robotnikow i klesca panstwa zapobiec. Aby zwiniczye plany zamachowcow, zgrodzila sie na „rzad koalicyjny” z temi stronnicami, które dazyły do uzyskania wielkiej pożyczki zagraniczną i zgadzaly sie na konieczne reformy, których PPS żądała. Pierwszem zadaniem PPS byl raturek bezrolnych, a nastepem glodu, drugim wielkie roboty publiczne, dalece prace dziesiatkow tyszy. Dalej zalazaly utrzymania w calosci podatku miesiacowe, a powiezieniu srodkow obywatelskich, utrzymaniu wszystkich ustaw socjalnych dla robotnikow i oszczednosci w wosku i w urzeczach.

Po czterech miesiacach panowania „koalicyj” PPS musiala stwierdzic, ze pożyczka zagraniczna nie da sie uzyskac i ze stronnicowa, z ktorami siedzi w rzadzie, nie dotrzymali swoich zobowiazan. Wprawdzie utrzymano formalnie ustawy socjalne, w mocy, le kapitalisci obladaja je w praktyce, a glucie woski, a powiezieniu sie w Sejmie uczynili i wnioski na ich ustawowe obalenie. Natomiast kredyty na roboty publiczne przyznano za male i sparaliżowano przez to zamiary PPS na tem polu.

Koalicia, wbrew PPS, zamierza uzdrowic finansow panstwowe ofiarami urzadzow i funkcjonariuszow panstwowych, a nie uczynila zadnego kroku celom obalenia warstw zamozniejszych.

O reorganizacji urzeczow i wojska, w jakiejś po-

ważnej mierze dotad nie mowa. Wniosek PPS o skrócenie służby wojskowej zostal przez stronnicowa koalicyjnie odrzucony. Zamiast przebudowy rozumnej, doradza burzajaca mechaniczna redukcja, tj. wypędzanie urzeczow, czesto pożytecznych, a nioszawianie przetorgowanych przinoków i niedogodow.

Nastri w stronnicowych burzajacych jest taki, ze zluzdzone wzglednym spokojem wśród glodnej masy ludowej, zapominaja o grozie polczenia panstwowego. Samolubne interesy kapitalistyczne odwieraja; co chwila zrywa sie jakis bezczelny atak na ustawy i na interes panstwowy!

Uisk narady „kresowych” trwa w dalszym ciagu; administracja urzeczowich wyzszych ciagle nie rozumie, w jak jakimkiem polozeniu znajduje sie spoleczestwo.

A korona kleski rzadu jest zupełna bezradnosc i bezczynnosc ministra skarbu, który stracił cztery miesiace, aby sie przekonac, ze pieniedzy z zagranicy nie dostanie, a teraz uspokaja sie tem, ze urzeczyni nie dostana tego, co im sie nalezy! Aryskotraczny „Klub myslowski” jest z tego ministra zadowolony, ale ogół spoleczestwa wola o zmianie na tym posterunku, slusznie zadajac miedro i czynnego czlowieka w ciekawej sytuacji.

PPS nie dała sie osiepić sztydem „koalicyj”, widząc, ze ta koalicyja tylko wiedzy ma jakis sens, jezeli rzeczywiscie uratuje kraj od zguby. Ministerstwo

strowie socjalistyczny, oparł o uchwały najwyższych ciał PPS, nie ustaję w reforme do uczynywności koniecznych zmian i walcem dla urabowania klasy pracujacej od nędzy, a panstwa od katastrofy.

Zliza sie w tej niezmiernodawanej wale czas rozstrzygnęły, postanowione terminy, w których maja zapadę decyzje rzadowe na ządanie ministrów socjalistycznych. Jesteśmy w okresie bardzo krytycznym.

Nie powtarzam punktów programu najblizszego akcji PPS w rzadzie. Sa one znane najblizszemu warstwow, ale i rzadzowi takze... Zawarto w nich niewielko opłdne dazenia, lecz z srodki ratunku, a glowna ich mysl jest: nie wolno „udziawiac” państwa przez glod i smierd glodow najbuzszych, a trzeba pociagnac do swiadczeń le warstwy, które glodu nigdy nie zaznala!

Sanacja, czyli uzdrowienie państwa i spoleczestwa najgorzej sposobami kapitalistycznymi, wzkiezaniem niedoli klasy pracujacej — jest dzis w Polsce niemożliwa.

PPS jest zwiazana z „koalicyja” tylko jednym, jedynym motywow: uzdrowienia okropnych slusow ków dzisiejszych. Jezeli ten motyw okazie sie w praktyce zluzdzeniem, PPS nie moze zostac w koalicyi dla samego tylko jej warunku: „spokoju wewnetrznego”, bo spokój ten moze byc spokojem cementarza...

„Koalicyja albo inna ewentualnosc”

Landkornica jest „historyczna” miejscowoscia, ckdaw w kwietniu 1923 r. pod auspicjami p. Hammerlinga zawarto tam pakt z ktręgo w maju tego roku powstal rzad chjeno - Piasta. Sejm nasz umial uznać te „historyczna” zaslugę, uchwalajac ustawę z 3 marca br. podniesienie Landkornicy do rzadu miast, wyznalajac ja temsamem z poörd kilku tyszy podobnych miejscowosci w Polsce.

Zakopane nie potrzebuje ani paktu, ani wyzszej rangi, aby byc znana w calci Polsce miejscowoscia. Nadaje sie ono zarowno dobrze dla zskazajacych emocji w gorach turystow, jak i szukajacych wytchnienia po pracy nad dobrem kraju politykow w swoich hotelach i kawiarzach. Nie poraz le pierwszy zdarza sie, ze w Zakopanem w czasie sluzby odbywajacy sie — naturalnie „przyprawkowe” — zjazd medow, ktorých w kilka tygodni czy miesiecy pozniej spotyka sie na wspolnej lewej rzadowej.

I podczas ubieglych swiat nie odstepowano od tego zwyczaju. Zlechal si do Zakopanego politycy róznych obowoz, ale zlaczonych — obecnie i naradzie — w koalicyi. Zdaniem z nich nie slulo sie przywozic ze soba do stop Giewontu jakichs planów na przyszlosc, przychajacj poprostu jak turystów, ktorých moza sobie pozwolil na spedzenie sluzby poza kolono rodzinne. A przytem kazdy mial i jakis osobisty interes: p. Witos odwiedzil krolew corkę, general Sikorski mial też podobno znanych do odwiedzenia, minister kolei p. Chadzynski chcel sie przekonac, jak funkcjonalne koleje w czasie wosno zlotego ruchu swiatecznego lid.

Troche jednak, ale tylko ubocznie, robiono w polityce. Przyszło to z cala otwartoscia p. Witos, mianowicie ze zwolal do Zakopanego zjazd wybitnych ludzi swego stronnicwa, przyczem nie obolesło sie bez narad nad sytuacja ogolno - paistwową. Z innymi politykami p. Witos spotkal sie przypadkiem, a czy przy tem przypadkowem spotkaniu mowiono tylko o pogodzie, nie wiemy. Natomiast — znnowo od p. Witos — dowiadujemy sie, jakle on ma zaprzyjany na koalicyje i dalze jej losy.

P. Witos, podkreślajac swój i innych politykow przywaty charakter pobytu w Zakopanem, uwaza jednak za zupełnie naturalne, ze w kazdem miescie i w kazdej chwili, gdzie sie nadarzy sposobnosci, odbywajacy sie — oczywiscie nieobowiazujace — konferencje. A wiec mimo wszystko konferencje byly, a dodanie do nich slowa „niechowiujace” jest tak samo bezczelnym podkreśleniem

wielkiej rzeczy, jak np. dodawanie slowa „odpowiedzialnosc” do czynnow ministra. O cóz wiec na tych „niechowiujacych” konferencjach chodzilo? Bez obotek mowiac, kladzemy, jest, ze mowiono o koalicyi i o jej dalszych losach.

A losy te sa wcale niepewne. Jak na wiosne 1923 zaprzeczano, jakoby w Landkornicy jakis pakt przyszedl do skutku, tak samo teraz uczestnicy zjazd do zakopanskiego, a p. Witos na ich czele, zabrzegajacy sie, jakoby mialli zamiar uszkodzic obecna w koalicyi zebrań wielkosc. A jednak w niepewna miesiac po Landkornicy p. Witos zastapil gen. Sikorskiego w rzadzie! Czyzby i teraz mialo sie na tem okoczyc z le rónica, ze zamiast p. Sikorskiego zostalby p. Skrzyski — b. premierz?

Jasno p. Witos swych myslí nie wiewpie, co podobno ma oznaczac meza stanu. Ale i z polsów-wiek mozna sie wiele rzeczy domyslic. Jakie znaczenie mogla mieć slowa, ze „byloby bezsensowne twierdzic, ze przy konferencjach obecnych nie byly rozwarzane takze wszelkie inne zmiany, mogace wyniknac z sytuacji obecnej lub jej zmiany?”

A slowa te mialyby szczególnego znaczenia wskutek charakterystycznego faktu, jakim jest, ze trzeba byc zawsze na wszystko przygotowanym?

O, p. Witos jest zawsze na wszystko przygotowanym. Chce utrzymac koalicyje, ale je jest chora (przezyla ciezkie godziny), trzeba byc rozgladnosc sie za taka ewentualnoscia, która wypelnialaby lukę po niebezpiecznej. Dobry sobie p. Witos, kiedy mowil, ze „nie wszystkie stronnicwa, wchodzace w sklad koalicyi, dotrzymaly swych zobowiazan”.

Piast specjalnie stynie z drohazegowego dotrzymywania swych zobowiazan jak wobec przyjacieli jak i przeciwników.

Ta inna ewentualnosc, która ma zastapic koalicyje, juz ma swa platforme. Nazywa sie ono gabinetem centro-prawym, a wiec powrot do starej miłości z 1923 roku. Eudecja chetnie wyskoczy z koalicyi, tembardziej ze utraci przy tej okazji gen. Zeligowski i kogos wybitniejszego, Piast nie bedzie sie też wahal, bo za cenc wladzy — bez kontroli PPS — gotow widac sie w kazda najryzykowniejsza kombinacje; chodzila o to, ze dojdzie do zwiazania „stronnicwa robotniczego” i woli polaczyć razem z endecja na zmianę ordynacji wyborczej — o to gotow skielec tej ewentualnosc, która p. Witos wysuwa na wypadek — nie na przypadek — rozlucia sie koalicyi. Sytuacji w ciagu niecalych juz dwutygodniowych fery sejmowych wyjasni sie o tyle, ze z ewentualnoscia moze sie zrobic pewnosc.

Stryj — Lublin

I znowu polska sie krew. W Stryju było — jak dotąd — 9 trupów, w Lublinie „tylko” kilku rannych. Coraz częściej powtarzała się takie zajścia. W których dwie sily odgrywały nierównomierną rolę: robotnicy — tak twierdziła urzędowo — wybijała szklę i niszczyła meble, polcia zaś strzelała ostro.

To są rzeczy, których w żadnym państwie nie ma. Są przecież olbrzymie rzese bezrobotnych w Austrii, są miliony bezrobotnych w Niemczech, w Anglii nawet nie mówimy, a nie strzelamy, aby gdziekolwiek przyszło do rozruchów, aby były zaciłki i ranni. Są i gdzieśindziej komuniści, zapewne więcej ich nawet, niż u nas i niewątpliwie starają się osiągnąć swoje cele choćby kosztem krwi robotniczej, ale tam im się to nie udaje. Natomiast u

Diacego u nas „akcja wywrotowa” znajduje podażny grunt? Diacego po kolei w Kaliszu, Włodawce, Stryju, Lublinie, aż do komisjonist, na których zrzeka się winę za te zaciłki, podburzać tłum do czynów rozpacz, po których następuje krwawa łajnia? Diacego u nas takie zaciłki rależą już, jak się zdaje, do tygodniowego repertuaru? Bo u nas pomoc dla bezrobotnych szwankuje; Bo u nas nie nieludzki wrpót nędzy każdy „aradykalny” głos znajduje posłuch u ludzi, których nie maś do straszenia; Bo u nas umie się robić zarządzenia po zaciłkach, a nie umie się im zapobiegać, odebrać im podstawę.

Państwo nie ma pieniędzy, słyszymy na każdym kroku; niema pieniędzy na większe zasiłki dla bezrobotnych, niema pieniędzy na uruchomienie robót publicznych, niema pieniędzy na pożyczki dla uruchomienia robót prywatnych. Ależ tak, wiemy, że państwo jest biedne; podawaliśmy nieraz już przyczyny tej biedy, a nawet pewne środki na jej bodaj zmniejszenie. Tym środków, ani wogóle żadnych środków nie stosuje się, przeciwnie stosuje się środki, które odciągają państwa pieniądze na inne mniej ważne cele, oczywiście z uszczerbkiem dla celu właściwego.

Dla niemieckiej firmy Giesches Erben i fi amerykańskich współników rząd z lekkim sercem podniósł o 30 milionów złotych. Dla ratowania bankrutującej „Kooprolne” rząd znalazł milion funtów na zaspokojenie jej wierzycieli angielskich. Na podarunek podatku majątkowego dla wielkich rolników i przemysłowców rząd się zdobył i dalej jeszcze idzie w tym kierunku, propozując darowanie kilkuset milionów złotych i ściąganie drobnego podatku wyrównawczego. Na wydatki wojskowe są pieniądze i nie pomagają wskazania.

Adwokat

Dr. HENRYK JUDKIEWICZ
i Dr. HENRYK FARGEL
prowadzą biuro wspólne 350
przy ul. Grodzkiej 431. p., telefon 212

by można bez szkody dla państwa zmniejszyć te wydatki przez skrócenie czasu służby wojskowej.

Tych kilka przykładów powinno wystarczyć. Dla bezrobotnych niema pieniędzy, niema nawet tego, co uroczyście przyrzekano. Trzeba poprosu wydłazać marnych kilkaset tysięcy, które położenia radykalnie nie zmienia, są tylko kropla na gorący kamień. Na co się liczyć, na co się spekuluje wobec położenia, które objawia się coraz częstszymi wybuchami rozpacy i salwami? Czy może na to, że robi się wiosna i że dobre powiezie i słońce zastąpią bezrobotnym jedzenie? A może na to, że ferorem zmusi się głodne żołnaki do odzwyczajenia się od jedzenia, gdy się ludzi będzie karmił kulami zamiast chlebem?

Jedni i drudzy: komuniści i burżuazja prowadzą politykę walczenia wrpót do katastrofy. W interesie państwa, w interesie jego spokoju, w interesie jego powagi wobec zagranicy wolamy: dać pracę bezrobotnym! dać wydatną pomoc tym, dla których narazie roboty niema!

SZAMPON FARNA

Endecka diagnoza:

WSZYSTKIEMU WINNO... PRAWO WYBORCZE

W świątecznym numerze „Gazety Warszawskiej Porannej” napisał p. Wł. Jabłonowski artykuł pod tytułem: „Czyżby nie było?” W artykule tym pisał o „szamponie farnym”, który nie krepił się żadnymi zasadami. „Jeśli uważa jakąś „ideologię” to tylko ta, która ich uprawia do zdobywania na innych dostatków materialnych i rozgrzesza z wszelkimi mactami, popienienych z tego powodu”. „Chcivi i żarłoczn — pisze dalej p. J. — znaleźli się u nas w warunkach, najbardziej przyjaznych sobie, dogadających ich instynktom zdobywczym, zapewniających bezkarności, a w każdym razie ogromną wyrozumiałość — na wypadek powinieliśmy się im nogi”. A skąd się tak rozpięli? „Wyrzucił ich z odpowiedzi p. Jabłonowski — „fala szeroka i żywiołowa z demokratki dżiśleś, fala wszelkich ordnacyi wyborczych pieclorzymiolknych, najliberalniejszych w świecie konstytucyi i t. p. doborzeżelstw cywilizacyjnych.”

Pan Jabłonowski dobrze pamięta czasy. Kiedy na obszarach carskiego wladania nie było żadnych „dobroziejstw cywilizacyjnych”, kiedy konstytucja rosyjska nazywano... knut — a carskie szpanownictwo w porównaniu z królami, skapaniem w fali demokratycznej, prezentowało się aż nadto niepoętelne!

clenne Boby, przypłynęło wiele żołnów do Botego Dębu. Czy kupcy żacy z daleka szukali młast nieznanych, czy możny jaki pan chciał zobaczyć, gdzie boby się kończą? Niewiadomo. Ale pod wieczór tłum ludzi, ubranych w żelazne topory i piki, wyszedł na brzeg. Rozpalono ogniska, śpiewy rozległy się z dzikim brzękiem brzęczym. Przerzucił się Pan Patopia z przelotem udechy w las i bałbicka ciekawość przemogła: podszedł wrótce do ognisk, ukrywał się w wysokich trawach polany. Tam usłyszeli, że nieznani goście mówią do siebie tą samą mową, jak i one do męża swojego, a śpiewają cudne, cudne pieśni. Kiedy już goście sąsiad poszli na swoje czołna — obie baby wysunęły się z ukrycia i zaczęły ogładać ślady po ich uczcie. Jednak na brzegu zostało kilku obcych ludzi i zobaczyły, że ktoś łręci się przy przysypanych ogniskach... Niewiele czasu minęło, a już obie żonki były w rekach przybyszów. Radosne krzyki śniagły z czołen reszek wzdłużą gromady i ich piana, który nie dał krzywdzić pojmanych hab, pewnie dlatego, żeby sobie zostawił na rozkosz nocna. O świcie odpłynęli wdowcy, zostawiając przy życiu i zdrowiu żonki Patopia na dzikiej wydymie Botego Dębu.

Kiedy po kilku tygodniach wrócił Bhez do chutoru swojego, już ślady po nieznanych gościach zostały zleżania bu, durszące zmury popielisa, wiatr wyrwał brudy od czołen na piaszczą przybrzeżną. A żonki milczały... Orzech polowny napletnował obie. I pewnie, gdyby się przyznało do grzechu, który popienili owy nocy z jednym, możnym jakimś panem, — nie zostawiły przy zdrowiu dzięki chutorowi i na śmierć zaklekiby by bieżem... Potapi, kiedy zauważył, że

Jeżeli chodzi o matactwa i nadzuchy, których krzewieniu się sprzyjały już same niedobre stosunki gospodarcze, wywołane przewlekłą wojną, to do nadmiernego wybujała ich w znacznej mierze przyczyniły różne lrdzie bilscy politycznie panu J. lub tacy, z którymi endecja nalcieńniej się przymlerzy. Czyżby p. Jabłonowski marzył o takiej ordnacyi wyborczej, która by utracila... caley zespół, zwany popularnie „chleno-piastem”? Bo te grupy wlawne posiadają dzwina moc przyciągającą wszelkiego rodzaju aferzystów i z tej strony wysuwa się popiera na wysokich nawał stądowisk ludzi bądź o zagadkowej przeszłości, bądź o bardzo wybitnych cechach niemych. Wzajem na wyrwyki kilka przykładów, slegając do partiarczy tego zespołu. Kim był p. Hammerling? Diacego zakwila była jego przysiaż z p. Ku-charskim, gdy tenże pełnił funkcje ministra skarbu, nim zeszedł ze sceny, obarczony — nalezycie niewyswieloną sprawą żyrodawską?

Kogo skompromitowała afera J. Głabńskiego? — Gdzie, jak nie w tem samym piśmie, w którym p. Jabłonowski swój sąd o „jodzlach” wydale. sarkazm, gdy na czerle zamężył się wrota areztu sędziowskiego z p. Lindem, którego sprawa niedługo znalazła się na przed sądem?

Czy to wystopieranie przedwiołu organom śledczym było sprzyjanie udziałowi stonków? Czy p. Linde był produktem niemiawistego p. Jabłonowskiego „pieclorzymiolkarskiego”?

Nie. Jego niezliczone przmytoły wychwalała wciąż prasa endecka i w niedzielnym dodatku listowatym — niedługo przed krachem — podawało jego podobiznę, podając sosem zachwytów w piśmie, z którego sznali p. Jabłonowski odzwym. W przedzielnym artykule p. Jabłonowskiego warszawski „Kurjer Poranny” podał był artykuł p. t.: „Nowy skandal polityczny”, w którym cytował interpellacyi kilku klubów lewicowych w sprawie sprzedania ośrodka przemysłowego Strzelce przez Bank Rolny w warunkach — wedle interpellacyi — bardzo niekorzystnych dla państwowego Banku rolnego. Czyżby zamiast ogólnikowego ubolewania nad zepsuciem i zmianianiu go na konstytucję nie rechaliły raczej p. Jabłonowski zainteresować się falą, z której część tylko dostała się przed sądy, a część zostawia za tuszowaną i zbadać, jakiej harwy politycznej są ludzie w nich zamieszani.

Drowi ALEKSANDROWI LAUEROWI,
specjalście chorób uści, nosa i gardła,
ulica Andrzeja Potockiego L. 13, oraz
drowi LIWISZYCOWI, lekarzowi chorób
wewnętrznych, ulica Wrzesińska L. 4,
za wyleczenie mojej żony z ciężkiej choroby składamy na tej drodze serdeczne
podziękowanie.

Gerstlowie.

TEN

Straszny gość

(Ciąg dalszy)

Tak i nazywali w tych starych czasach, od tego debu nie debu — całą polana „Boby” była. Była tam całeśladie dalekie tamtejsi kamieni stopy całe leżały dookoła, przykryte już niemem zielonym i trawą. Widać przyszyłi ludzie glazy te rzeka, bo żadnych śladów drogi nie było wśród tysięcioletniego rogu gestego. Potapi przywędrował tutaj jeszcze chłopcem młodym z obcą rodziną jakąś, jaką sługa, a jak dorósł — zamordował gospodarza, dwie córki jego wziął sobie za żony, a ich starą matkę utopił pod lodem w Tłocynie. Nazywano go radek, cedeń tamtejsi. Bhezem, bnośi zawsze za pieciami, uczepony u pasa, gruby i dlugi bat ziemniemy, którym bez miłosterdzi był swoje młode żonki. Mocny był Potapi i strzel z wielkiego kulka, jak fatar celnie, więc z początku sam chodził pod wieś dalekie, ścieżkami same tylko znanymi, na rabunki i zaboistwa. Przysnoł gotowe koczuchy, ubranie, ściąganie z zabitych i krwią jeszcze zwalane, przyprowadzał nieraz krowy, dzwigałaby wraz z makią i kaszą, czasem nawet spódnice bawlskie na podarunek żonom swoim. Czasem i miedziace jakie było go w domu, a żony jego marły ze strachu, że nie wróci i na śmierć głodową pójda nieszczęsne, nie tylko rzeką młody człowiek, oprócz Potopia, wydośćać się stamtąd na świat boży, a czołno swoje dobrze ukrywał przed babami chytrymi żonbóhki.

Raz, kiedy Potapi poszedł na długo gdzieś za

obie żonki grubieją, udecszyły się nawet bardzo. „Będzie, — myślał sobie, — pomoc w trudzie moim dziełkim, byle urodził się chłop. Z dziewczynm odrazu poradzić sobie trzeba: za nogi i btem o drzewo. Dość przeklętych suk na świecie na białym!”

Przyszedł wreszcie dzień, kiedy o jednel parę godzinke obie stopy porodziły. Potapi obejrzał nowonarodzone dzieci, odgrypił i daleczynia. Nic nie mówiąc widać dziewczynę i młóki i wyszedł z izby. Była ciemna, burzliwa noc wiosenna. Na dźwięk o tej porze były gęste piony i czarne niebo i czarna zima raz po raz oblewały się niespokojnym, odlepiającym światłem błyskawic... może który z świętych meczenników nie mógł patrzeć na zbrodnie, jaka miała się wtedy dokonać nad słabym dziećciakiem, bo właśnie wtedy, gdy Potapi podobał sobie swoją, aby mocniej uderzyć o drzewo, — uderzył straszny grzmot w najbliższy pień debowy, odlepił i ogłuszył na chwile Potapią. Zakił się zbió, rzucił dziecko i wpadł do izby. A kiedy o świcie wyszedł przed chatę, aby zakopać dziecko — znalazł tylko ślady jakiegoś zwierzęcia, które widać porwało placzące niemowlę.

— Wilki! — domyślił się Potapi, — trudno odczełdził, serdeczne!

Tymczasem obie matki wyrwały sobie drugie dziecko. Żadna nie widziała, jak synek maledził się jej, czy też siostry, ale jedna i druga zaledniała się, że wie: „młó był chłoncek”. Potapi nawet nie pamiętał, jakie dziecko wyniósł z izby. Kłócały się baby uspokoił bieżem i straszenie im pogroził:

(Ciąg dalszy nastąpi).

Hambury — Moskwa?

Interesująca dyskusja w Międzynarodowie socjalistycznej

II.

LONGUET WIDZI TRUDNOŚĆ W NIETOLERAN- CYNOŚCI KOMUNISTÓW.

Udział w dyskusji przyjeźli też socjaliści francuscy. Wnik Marx, Jean Longuet, w tygodniku paryskim „Combat Social” deklarując się jako zwolnikni zjednoczenia i porzucając nie nawet na statucie Międzynarodówki socjalistycznej, uchwalony na kongresie hamburskim, w którym wyrażona jest idea zjednoczenia całej klasy robotniczej. Tradycyjnie widzi Longuet nie tyle — jak Brailsford — w kwestii użycia siły (o ile nie ograniczymy tego pojęcia do „puczystwa” lub „robienia rewolucji” w sensie blankuistyczno-leninowskim). Największą przeszkodą w zjednoczeniu obu międzynarodówek jest raczej sprawa swobody przekonań, karaść surowo każde odmiennie zdanie jakby było nowym wydaniem ksiółki katolickiej. Gdyby zerwano z tem niedokonywanym pojmowaniem rubu socjalistycznego w Moskwie, to zdaniem Longueta, zrobiliby wielki krok w kierunku zjednoczenia.

MACDONALD NIE LEKA SIĘ UŻYCIA SIŁY

Longuet określa stanowisko, odrzucające użycie siły, jako specyficznie angielskie. Trzeba stwierdzić że i w Anglii porady nie są pod tym względem ustalone. Wzany przykład ostatni numer nowożytności „Nation”, w której tom. MacDonald rozprawia się z bardzo słabą broszurą Trockiego o Anglii. Henderson uważa jeszcze broszurę Trockiego za obrażę dla robotników angielskich, MacDonald zaś nie traktuje jej poważnie z powodu niewłaściwego postawienia polityki anty-angrównowej niezaloznionego jednak Trocki przedstawiła też, że burżuazja angielska nie da się wywieszać na drodze demokratycznej, to MacDonald oświadcza, że angielska Partia Pracy od dawna liczy się z taką postawą torystów (a więc z czołowej i rządzącej obecnie partii burżuazyjnej); Partia Pracy ustaliła już swoją taktykę w takiej sytuacji i proklamowała ją publicznie. MacDonald powołuje się na swoją książkę p. t. „Nasza polityka”. Pisano tam, że Partia Pracy nie powinna osiagnąć większości na drodze legalnej. Gdyby jednak nie większość na drodze legalnej, to MacDonald przy socjalistycznym postawieniu jej większości w potęmi sabotowane, robotnicy będą mieli po swojej stronie prawo i w obronie swych legalnych celów chwycą się nielegalnych środków, rzucając na szalę całą swoją siłę pozaparlamentarną, jak to uczynili robotnicy niemieccy w czasie zamachu Kappa. (Taka sama taktykę głosił tom. Hilferding na kongresie heidelbergim socjalistów niemieckich). Komunisty — pisze MacDonald — nie potrzebują uduziadać nam nauki, o mamy robić, ich niepotrzebne metody odrzuć angielska Partia Pracy obchwyła większość.

SOCYZIST PRZEWISKA ZE STRONY „PRAWDY”

Jak widzimy, dyskusja w szeregach Międzynarodówki hamburskiej prowadzona jest publicznie i w sposób rzeczowy. Inaczej po stronie Moskwy! Moskiewscy podawali wprost, jednolitego frontu, wiodąc do podważenia jednolitego Niezależnej Partii Pracy, w następujący sposób charakteryzują go w „Prawdzie” z 4 marca, w artykule występnym:

„Można jedno tylko przypuszczać. Albo to, że nastąpił nieprawdopodobny zwrot w działach międzynarodowego ruchu robotniczego, że służący burżuazji przemienili się w rewolucjonistów, okazując skrupuły i postanowili stać się uczciwymi bojownikami przeciw kapitalizmowi i klasie podległej burżuazji, albo że socjaliści, którzy podlegli burżuazji, albo musimy przyjąć, że angielska organizacja oportunistyczna inscenizuje manewry, pewne chytry pociągnięcia szachowe. W tym ostatnim wypadku nasuwa się pytanie, jaki jest właściwie realny sens polityczny wniosku NPP?”

Zdaniem „Prawdy”, NPP chce podporządkować komunistom z racji inicjatywy utworzenia jednolitego frontu. Stąd gnieź, stąd też taki wybieg oyleb pod adresem NPP.

Wszystkie te wazne wpisane deklaracje, wszystkie wnioski, to tylko kadłama szarlaninów, a wy sami nie jesteście bynajmniej bojownikami jednolitego ruchu klasy robotniczej, lecz oportunistami, udającymi „lewicowców”.

„NIE, PO TYSIĄC RAZY NIE!”

Jeszcze zanim Henderson ogłosił swój artykuł, okazało się wyraźnie, jak słusznym był jego pogód o utopijności zjednoczenia z Kominternem. Na posiedzeniu rozszerzonego egzekutywu Międzynarodówki komunistycznej w Moskwie oświadczył

bowiem angielski jej członek, Brown: „Proponując zjednoczenia 2-iej i 3-iej międzynarodówki, wysunęła przez Niezależną Partię Pracy, jest naturalnie niemożliwością; musimy jednak należycie wyszukać jej sprawę”.

A przez Kominternu, Zinowiew, w końcu swego wielkiego sprawozdania z działalności egzekutywu Kominternu oświadczył:

„Angielska Niezależna Labour Partia proponuje zjednoczenia 2-iej i 3-iej międzynarodówki. Na list jej nastąpi obszerna odpowiedź. Samo przez się zrozumiałe, że nie możemy zrezygnować z istnie-

nia Kominternu i partii komunistycznych. Stworzenie Kominternu i partii komunistycznych jest wielkim faktem historycznym. Dlatego odpowiedź nasza brzmi: „Nie, po tysiąc razy nie!” Pragniemy jednolitej klasy robotniczej, ale jednolitej na gruncie komunizmu, leninizmu”.

Komunistyczna „Internationale Presse-Korrespondenz”, za którą powtarzamy oświadczenie Zinowiewa, zaznacza, że po powyższych słowach wybuchły „burzliwe, długotrwałe oklaski”. Nie jest to więc osobiste zdanie Zinowiewa i Browna, ale zdanie całej międzynarodówki komunistycznej, która nie posiadała jednolitej robotniczej. Demagogowie jednak nie oszczędzają, mają wciąż na ustach frazes o jednolitej froncie dla łowienia głupców, lecz popadają w szal, gdy ktoś postawi wniosek celem rzeczywistego zrealizowania tego hasła.

Przemówienie posła Breitscheida w parlamencie Rzeszy

W odpowiedzi na znane przemówienie posła Reinbaida podczas debaty parlamentarnej w sejmie Rzeszy niemieckiej, wygłosił inieniem frakcji socjalistycznej mowę poseł dr. Breitscheid, w której w świetny sposób rozprawił się z wywodami Rheimbaida. Rheimbaid próbował się bronić, lecz bezskutecznie. Posel Breitscheida nie tylko stwierdził, że Polska nigdy i nigdzie nie opuściła gruntu prawnego, lecz podkreślił ponadto, iż między Polską a Niemcami na przyszłość nie stoi ani kwestia traktatu handlowego, ani kwestia likwidacji, ani reformy rolnej, lecz stuletnia przeszłość, a mianowicie rozbiór Polski i baskatyzm. Breitscheid jest świetnym mówcą i mowa jego była wysłuchana w zupełnej ciszy z wielką uwagą, bez masowych protestów na prawicy. Tylko tu i ówdzie padły pojedyncze głosy: „korytarz, Litwa”. W popołudniowych rozprawach Rheimbaid podobnie zabrał głos w swej obronie, na co Breitscheid ponownie również odpowiedział. Przemówienia te nie przyniosły już żadnych istotnych nowych momentów.

Posel Breitscheid oświadczył między innymi: — Słusznie było, że delegacja genewska wytrwała w Genewie. Odmisła ona ten sukces, że pierwotne trudności zostały usunęte, wprawdzie kosztem postawnionego przyjęcia Polski w charakterze niestałego członka do Rady Ligi. Pan v. Rheimbaid wypowiedział się wczoraj w sposób niebezpieczny i budzący niepokój. Mówiąc o przetargach, w jakie wdali się Luther i Stresemann, doł, iż są to dotychczas jedynie ustne porozanie-

nia. Określiłbym to jako nader niebezpieczne, aby ustne porozumienia niemieckich przedstawicieli rządy dorywczych uważać za nieoficjalne. W dalszym ciągu p. v. Rheimbaid powiedział, iż Niemcy nie mogą zasiadać w Radzie wespół z obecną Polską. Polska musi wrócić w stosunkach z Niemcami na grunt prawny. A cóż jest gruntem prawnym? Nie uważam, aby Polska w jakikolwiek sposób i kiedykolwiek złamała zasady prawa międzynarodowego. Jedną te podstawową prawo interpretowała w sposób dla nas niepożądanym, — możemy tylko zażądać, nie możemy natomiast twierdzić, iż państwo to porzuciło grunt prawny. Wiemy o tem dobrze, że w stosunkach między Polską a nami jednolite istnieje trudność. A w pierwszej mierze nie są to kwestie traktatu handlowego, polskie reformy agrarne i t. d., lecz przede wszystkim odgrymy tu rolę przeszłość, dzieje rozbiórów Polski, oraz baskatyzm. (Okrzyki na prawicy: nieprawda!). Porozumienie tu jednak zawsze będzie, trudny do uśmieszenia. Daleki jestem od tego, aby mieć uboższą politykę polskiej, uważam jednak za niewłaściwe zarzucanie Polsce bezprawia. Podobnie jak zapoczątkowane zostało porozumienie z Francją, podobnie również dojdzie do porozumienia z Polską. Porozumienie przysię musi, gdyż obydwa państwa pod względem gospodarczym uzupełniają się. Jest wielkiem jeszcze pytaniem, które z państw — Polska czy Niemcy — ponosi większą odpowiedzialność za niezawarcie dotychczas traktatu handlowego.

Łańcuch prasowy Naprzodu

Wezwany przez Stefana Mastalskiego składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i wzywam do złożenia takiej samej kwoty Franciszka Kordka i Józefa Strojka, funkcjonariuszy Elektryczni miejskiej w Krakowie, oraz proszę o wyznaczenie następców. Ignacy Sosin.

Składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. 60 i wzywam do złożenia takiej samej kwoty tom. Kawczyńskiego. S. Czerwieńce.

Wezwani przez teatr święt. Kino „Wierzy” składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 25 zł. i wzywam Klub sportowy Sandecla do złożenia odpowiedniej kwoty i wskazania następcy.

Spółdzielni Kred. Robotn. (N. Sącz).

Wezwany przez ob. Bogoduckiego składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i wzywam do złożenia takiej samej kwoty Franciszka Kordka i Józefa Strojka, funkcjonariuszy Elektryczni miejskiej w Krakowie, oraz proszę o wyznaczenie następców. Ignacy Sosin.

Na wezwanie Ładenbergera Wiktora składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i wzywam Wiedera Józefa i Kreclocha Marijana do złożenia takiej samej kwoty wyznaczając następców. Juergemann Józef (Nowy Sącz).

Na wezwanie tom. Pachę Józefa składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i wzywam tom. Janę Mileczkę i Kazimierza Łazarskiego do złożenia takiej samej kwoty i wyznaczenia następców. Puchalski Władysław (N. Sącz).

Na wezwanie tom. Bauma składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i proszę tom. Dr. Natallę Łazarowiczową o złożenie podwójnej kwoty i wskazanie następców. Piekniński Władysław (N. Sącz).

Czyniąc zadostę wezwaniu tom. Pachę, składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i proszę tom. Wład Mrozowski, Władysława Gadowskiego, Franciszka Scheiha, aby złożyli taką samą kwotę i wskazali następców.

Górkiewicz Czesław (N. Sącz).

Wezwany przez tom. Trybicką Józefę składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i wzywam tom. Franc. Oreglaka, Franc. Szlachetca z Nowego Sącza, Emilia Gronia, Józefa Pachludkę, kołharzy z ogrzewalni w Dziurczakach, Wład. Żalacę z ogrzewalni Bielsko do złożenia podobnych kwot i wyznaczenia następców.

Grøn Adolf (N. Sącz).

Czynnie zadostę życzeniu tom. Kopcińskiego, składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. wyznaczając tom. Szajnlewskiego Józefa i obw. Janina Józefa do złożenia takjaksamej kwoty i wskazania następców.

Melchior Ignacy (N. Sącz).

Stosując się do wezwania tom. Szewczykowej składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i wzywam tom. Metelwów z grupy I. i z grupy II zakłady polskowe, jak również tom. pracowników spółdzielczych w „Proletariacie” do składania podobnych kwot i wyznaczania następców.

Moszczak Karol.

Z ruchu socjalistycznego

PRZYGOTOWANIA DO 1-GO MAJA W ZAKOPANEM. Piszą nam z Zakopanem: Mimo ciężkich warunków finansowych i wrogiego wobec ruchu robotniczego stanowiska miejscowego bardzo rozgarniętego kółkieru stojącej na czole ganieli, już teraz przyszykujemy się do rodnego urzędzenia 1-go Maja. Miejscowi towarzysze nie ustają w pracy razem ze związkami zawodowymi i oddziałem TUR'a. Należy mieć nadzieję, że tegoroczny 1 Maj wypadnie też w Zakopanem pod każdym względem imponująco.

Posel Moraczewski o reformie wyborczej

Korespondent „Kuryera Łwowskiego” przeprowadził na terenie sejmowym szereg wywiadów z wybitnymi działaczami politycznymi. Tow. Jędrzej Moraczewski, zapytany, co sądzi o zmianie ordynacji wyborczej, odpowiedział krótko:

— Zmiana ordynacji wyborczej? Jestem zwolennikiem całkowitego zrikenia listy państwowej. Daje to cyfrę 60 posłów, o którą zmniejszoną liczebność naszego Sejmu. Jestem przeciwny wszelkim zmianom ordynacji wyborczej, pomyślnym na niekorzyść żywołów demokratycznych.

— A Senat?

— Należy go znieść jako zupełnie zbędny.

— Co myśli p. poseł o przyspieszeniu wyborów do Sejmu?

— Ja ochoczo jestem za tem, aby wybory rozpisz choćby zaraz. Trzeba jednak wypełnić wymogi konstytucji pod tym względem. Chociażem ostatnio i nie wiem, jak myśli o przyspieszeniu wyborów przedstawia się obecnie na terenie sejmowym.

Co donoszą urzędownie o zaciśnięciach w Lublinie

Warszawa, 7 kwietnia (PAT). Dnia 6 m. rano w Lublinie przed gmachem urzędu pośrednictwa pracy a następnie przed ratuszem zebrał się tłum bezbrodnych. Ogólna liczba demonstrantów wynosiła około 300 osób. W pewnym momencie jeszcze przed przybyciem do magistratu prezydenta miasta, do którego została wysłana delegacja, część tłumu złożona z kilkunastu osób usiłowała przeniknąć do wnętrza gmachu magistratu. Nastrędu tłumowi agitatorzy byli podniecony, zwłaszcza że do bezbrodnych przyłączyli się gawiedź uliczna. Z chwili, gdy tłum zaczął przybierać postawę agresywną, usiłując wtargnąć do wnętrza magistratu, wydanym zostało zarządzenie usunięcia demonstracji z przed gmachu i z wnętrza magistratu. Aleja ta została rozpoczęta około godziny 14 i zakończona około 14:30 przy pomocy wyłącznie policyjnej bez użycia broni. W gmachu magistratu pozostawiono delegację z 6 osób, która została przyjęta przez prezydenta miasta. Przy rozpraszaniu tłumy zostało rannych od uderzeń kamieniami 6 funkcjonariuszy policyjnych, wśród demonstrantów rannych niema. Za poburzenie tłumy aresztowano 34 osoby, które przekazano do dalszego postępowania władzom sądowym. W mieście panuje spokój.

Przegląd społeczny

—o—

KONFERENCJA ZARZĄDÓW ODZIAŁÓW MIEJSKOWYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W KRAKOWIE

W porozumieniu z Centralną Komisją Związków Zawodowych zwołana Rada Zawodowa w Krakowie konferencję zarządów, która się odbyła we czwartek 1 kwietnia br. przy udziale delegatów miejscowych organizacji.

Konferencja zagalę przewodniczący Rady Zawodowej, tow. Jaroszewski, który zapowiedział masę policyjną, urzędowa na bezbrodnych robotnikach w Strzynie, gdzie której zabito 7 robotników i 12 rannych i przedłożył rezolucję, nuchowała jednomyślnie, a podana w onegdajszym numerze „Naprzodu”.

Następnie przedstawił porządek dzienny konferencji i odczytał wykaz przypadających mandatów na poszczególne organizacje, według wpłaconych wkładów w ostatnim kwartale 1926 roku.

Sprawozdanie Wydziału Rady Zawodowej i sprawozdania kasowego nie składano, gdyż było już złożone na pierwszej konferencji.

Nad sprawozdaniem komisji kontrolującej rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos towarzysze: Kogut, Sebor, Jaroszewski, Jabłoński. Po wyjaśnieniu tow. Marszałka i posła tow. Żuławskiego przyjęto wniosek komisji kontrolującej do wiadomości 71 głosami przeciw 10.

W dalszym ciągu przysłałono do wyborów: wybierając komisję, która proponowaną przez Wydział Rady Zawodowej, 76 głosami przeciw 14.

W dyskusji nad wyborami część delegatów stanęła ściśle na punkcie regulaminu, który przewidywał 12 członków; większość delegatów oświadczyła się za rozszerzeniem Rady do 18 członków, aby dać możliwość reprezentacji w tejże i mniejszym liczebnie organizacjom.

Po ożywionej dyskusji, w której zabierali głos tow. Pobożniak, Sosielki, Felcman, Kwiatkowski, którzy dotychczas kategorycznie stanęli przeciwko ugodowej polityce PPS odprawili, dając im przez posłów tow. Stanczyka i Żuławskiego, którzy wykazywali bezpodmiotowość czynionych zarzutów, widząc się klasę pracującą tylko w jednolitej, skonolidowanej organizacji, tow. Kubańek imieniem komisji — matki przedstawił listę kandydatów z pozostawieniem jednego miejsca dla kolejarzy, o ile ci będą uściżać wkładki do Rady Zawodowej,

Tow. Kubańek zwraca uwagę tow. metalowcom, którzy na razie nie stawiają kandydatur, aby tych postawili ze względów formalnych.

Przyjęto również do wiadomości propozycję tow. Żuławskiego, który z polecenia Centralnej Komisji Żuławskiego przedstawił sprawę obsadzenia posady płatnego sekretarza przez tow. Boelana Zygmunta z dniem 1 kwietnia br.

Tow. posel Stanczyk w krótkim przemówieniu wyzwa delegatów do agitacji za świętem 1-go maja, który tym roku powinien zastać klasę pracującą tam silnie skonolidowaną i gotową do odparcia ataków na zdobycze społeczne, której klasa burżuazyjna za wszelką cenę chce ciężko odebrać. Musimy jak najenergiczniej przeciwstawić się temu przez wstrzymanie się od pracy i masowy udział w demonstracji ulicznej, która winna być przestroga dla reakcji, że z klasa pracująca grać nie wolno.

Tow. Ehrlich imieniem komisji skrutacyjnej oświadcza, że lista kandydatów, proponowana przez komisję — matkę, została jednomyślnie uchwalona. Na zakończenie przewodniczący tow. Jaroszewski podziękował zebranemu delegatowi za umiarkowany ton, w jakim toczyły się obrady i wezwał nową Radę do intensywniej pracy dla dobra całej klasy pracującej.

— o o o —

ZJAZD DOZORCÓW DOMOWYCH

W myśl uchwały wydziału wykonawczego Związku sekretarj Zarządu głównego komunikuje, że w dniach 2, 3 i 4 maja odbędzie się ogólnokrajowy Zjazd dozorców domowych i służby domowej z następującym porządkiem dziennym: 1) zagalenie, 2) wybór przewodniczącego, 3) sprawozdanie Zarządu głównego: a) organizacyjne, b) kasowe, 4) sprawozdanie z oddziałów, 5) jednomyślnie składek członkowskich, 6) podział na okręgi, 7) kasa pogrzebowa — zapomogowa, 8) sprawozdanie komisji rewizyjnej, 9) stosunek do organizacji politycznych, 10) wybory do Zarządu głównego, 11) wolne wnioski. Zarząd główny poleca wszystkim oddziałom przeprowadzenie wyborów delegatów według statutu i zawiadomienie Zarządu głównego na dzień przed Zjazdem najpóźniej.

— o o o —

ZASIŁKI DLA PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH

Dokonano podziału asygnowanych na kwiecień 300.000 zł. (w marcu 250 tys. zł.) na zapomogi dla pozbawionych pracy pracowników umysłowych. Warszawa otrzymała 65 tys. zł., Łódź 80 tys. zł., Sosnowiec 33 tys. zł., Poznań 20 tys. zł., Łwów 16 tys. zł., Częstochowa 10 tys. zł., Włocławek 10 tys. zł., Drohobycz, Kraków i Bydgoszcz po 6.000 zł., Lublin, Radom, Przemyśl, Krosno, Białystok i Stanisławów po 3.000 zł., Toruń i Kielce po 2.500 zł., Kalisz, Żyrardów i Gmizda po 2.000 zł., Piotrków, Oświęcim, Ostrowiec i Włocławek po 1.500 złotych. Nadto dla Centrali związku pracowników umysłowych 3.000 zł. na kursy akwizytorskie.

— o o o —

MIEDZYNARODOWKA METALOWCÓW

W Lugano (na granicy szwajcarskiej — włoskiej) obradował 2 bm. centralny komitet międzynarodowego Związku robotników metalowych. W obradach wzięli udział delegaci Anglii, Niemiec, Francji, Austrii, Szwecji, Belgii, Danii, Czechosłowacji, Węgier, Luksemburga, Włoch i Szwajcarii. Po załatwieniu spraw administracyjnych, komitet zajmował się w szczególności sprawą bezrobocia. Poza tem dyskutowano oświecenie nad sprawozdaniem niemieckiego delegata Dittmanna w przedmiocie globalnego zmian, jakie zaszły w przemyśle metalurgicznym.

Adwokat Dr. Zygmunt FENICHEL
otworzył kancelarię adwokacką 374
i prowadzi ją wspólnie z adwokatem

Dr. Edwardem STERNBACHEM
w Krakowie przy ulicy STOLARSKIEJ L. 9.

Czas odnowić przedpłatę na kwiecień

Władomosci politycznej

KONFERENCJA ROZBROJENIOWA BEZ ROSJI

Korespondent dyplomatyczny „Daily Tel.” donosi, że koła angielskie nie uważają odmowy uczestnictwa Rosji w konferencji rozbrojeniowej za wielką przeszkodę w osiągnięciu sukcesu.

SKANDALE WIEGERSKIE

„Matin” donosi, że twierdzą w dohrze poinformowanych źródłach, że zmarły 30 marca w domu zdrowia w Budapeszcie poseł nacjonalistyczny Hlir, wmiieszany w aferę frankowa, pod naciskiem swoich politycznych przyjaciół otworzył sobie żyły, a gdy to nie poskutkowało, został otruty z polecenia tajnego stowarzyszenia zainteresowanego w tem, aby wiadome Hirowi fakty nie zostały wydobyte na jaw.

NAPAD FASZYSTÓW NA POSŁA

SOCJALISTYCZNEGO

Włoski poseł socjalistyczny Modigliani został w Neapolu w czasie spaceru napadnięty przez nieznaną (?) osobę i pobity tak, że musiał się dać opatrzyć w szpitalu.

SOWIETY SZUKAJĄ ZBLIŻENIA DO AMERYKI

Donoszą z Moskwy, że rząd sowiecki postanowił wysłusować nowe memorandum w sprawie swolch stosunków do St. Zjednoczonych Ameryki północnej. W memorandum sowiecki mają oświadczyć gotowość zwrotu połowy sumy długów londyńskich, w zamian jednak za to domagać się będą zwrotu osobistego majątku ostatniego cara. Chodzi tu o majątek zdeponowany w bankach amerykańskich. Memorandum ma być podpisane przez Cziczierina i Rykowa.

UPADEK PASICZA

Z telegramów wczorajszych wiadomo, że gabinet justowski Pasiczca na czele padał do wody. Zewnętrzna przyczyna była drobna: spór między Radicem a Pasiczcem o termin zwołania skupczyny. Poza to przyczyną kryła się jednak głębsze, które, jak się zdaje, usuna na zawsze Pasiczca z życia politycznego. Syn Pasiczca obwinął go o zdradę i korupcję, co było dla niego wielką klęską. Radicz, który dopiero w zeszłym roku siedział w więzieniu jako republikanin i przeciwnik jednolitości chorwacko-serbskiej, nawrócił się na wierność dla dynastji i dla państwa i w listopadzie z. r. wstąpił do rządu koalicyjnego jako minister oświaty. To nawrócenie się przyzwyczo chorwackiego nie zmieniło jednak faktu, że katolicy Chorwaci nie lubią się z prawosławnością Serbami, a z drugiej strony Radicz jako stary konspirynta nie był osobistością dość czystą, aby swą powagę utrzymać koalicję w całości.

Być może, że obecnie skoczył się niezwykła karjera Pasiczcy, który liczy obecnie już przeszło 80 lat i o pół wieku odgrywał w Serbji decydującą rolę.

GWAŁTY DYKTATORA GRECKIEGO

Ateński dziennik urzędowy ogłasza dekret, dotyczący zmiany kilku postanowień konstytucji. Artykuł 76 konstytucji republiki greckiej z 29 września 1925 będzie zmieniony w sposób następujący: Prezydent republiki może lżbę rozwiązać w każdym czasie przed upływem czasu jej funkcjonowania. Artykuł 86 otrzymuje następujący dodatek: W czasie jednej sesji zwołanej sejm nie jest dozwolone zgłoszenie wniosku o uławnienie przeciwko rządowi, który już raz otrzymał wotum uławnienia. Ograniczenie to nie ma zastosowania do wotum uławnienia przeciwko poszczególnym ministrom, chyba gdy rząd oświadczy swoją solidarność z tym ministrem. Prezydent republiki ma prawo jeden raz w każdej sesji spowodować uchwale lżby dotyczącą zaufania lub nieufności do rządu.

FRANCJA PRZECIW TRAKTATOWI

BALKANSKIEMU

„Advertu” donosi z Paryża, że projekt traktatu francusko-rumuńskiego, który był planowany na wzór traktatu czesko-francuskiego i francusko-polskiego, upadł definitywnie. Briand sprzeciwił się takiemu traktatowi.

LISTY Z KRAJU

ODWOLANE OSZCZERSTWO. W swoim czasie wychodziła w Lwowie komunistyczna gazeta „Sprawa Robotnicza”, w której włączono z PPS w sposób oszczerczy i kretacki. Rzucano tam na pospół PPS najrozmaitsze obłigi i oszczerstwa, licząc na to, że nie tych kłamstw nie będzie kontrolował ani prokurator. Tow. posłowie Jan Kwapiński i Stańczyk, jakżeś tow. red. Szapiro, oburzeni do żywego nieśmiało insynuacja rzucana pod ich adresem, oddali sprawę sądowi we Lwowie. Na ławie oskarżonych zasiadł odpowiedni sędziak — „Sprawy” Adolfa Uraski, który obcywiał przedkładając dowód prawdy. Szwadron jednak bezpodstawności oszczerstw, rzuciłszy jednak „Sprawę” złożył przed rozprawą następującą deklarację:

Oświadczenie!

W Nr. Nr. 13 i 15 „Sprawy Robotniczej” z dnia 25 września i 9 października 1921 powiódziliśmy za paryską „Humanité” notatkę zawierającą zarzuty pod adresem: pp. Jana Kwapińskiego, Jana Stańczyka i Jerzego Szapira. Uczniom zaś do dobrej woli i szlachetności „Humanité”. Przekonaliśmy wynikiem postępowania dowodowego o nieśłuszności tych zarzutów, nie podtrzymując ich, a pp. Jana Kwapińskiego, Jana Stańczyka i Jerzego Szapira przepraszamy za wyrządzone im krzywdy.

We Lwowie, 31 marca 1926. Adolfs Uraski.

Wspomniał towarzysze przyjęli deklarację, wybaczyli oskarżonemu i nie domagali się ukara-

WIELKI POŻAR GARAŻU WOJSKOWEGO. W mieście o godz. 11 w nocy groźna łuna zalała miasto. Pożar miał w źródło w wadliwym mostku k. Józefa Poniatowskiego w Warszawie. Jak się okazało, powstał obłazymy pal na terytorium i dyonu samochodowego minist. spraw wojskowych przy ul. Smolnej Nr. 2 róg Książęcej, gdzie palił się garaż. mieszający samochody osobowe. Pożar zalałszy mnóstwo łatwopalnego materiału przesyconego smarami i benzyną, rozszerzał się z szaloną szybkością. W pół godziny palną zlokalizowano, o godz. 2 w nocy ugaszono, zaś dogaszanie zgliczkie trwało do godz. 5 rano. W czasie, gdy strażnicy byli zajęci akcją w celu niedopuszczenia ognia na sąsiednie garaże, miejscowi żołnierze wywołali alarm cichałażarów oraz cysterny na autach, które służyła na wypadku wojny I dlatego nazwane garażami „Mob.” Z przeprowadzonego dochodzenia okazało się, że w spalonym garażu znajdowali się w chwili wybuchu pożaru: garażowy — telefonista, Antoni Merski i garażowy — wartownik, Antoni Kmiecik. Merski, zeznał, że zczył młotem benzynę. Ponięwał zaś do niego w pobliżu rozpalonego benzyny zalałego mundur zapalił się od niego zaś hanka z benzyną. Przerażony Merski rzucił mundur, sam zaś wycofał się na podwórze, po chwili zaś wybiegł i Kmiecik. Obaj weszli alarm, na który wartownicy zaczęli strzelać z karabinów. Ogień jednak rozszerzał się tak szybko, że miejscowa straż wojskowa nie zdążyła schwylić za narzędzia, gdy zapalił się już dach. Po dokładnym obliczeniu stwierdzono, że spaliło się 29 aut osobowych i 2 motocykle różnych marek. M. in. spaliły się samochody gen. Rozwadowskiego i gen. Straty w przybliżeniu wyceniono na miliony zł. Sprawca katastrofy szeregowiec Merskiego osadzone w więzieniu wojskowym.

NADUŻYCIA W INTENDANTURZE WOJSKOWEJ W LUBLINE. Jak już donosiśmy, — przed z górą dwoma tygodniami, na skutek spotrzeżonych nadużyć i malwersacji, poniesionych na szkodę skarbu Państwa, został przez żandarmerię wojskową aresztowany i osadzony w więzieniu śledczym por. Kopanicki, plutnik intendatury w Lublinie. Rewizja ksiąg kasowych oraz kontrola kwitów i kasy, za którą por. Kopanicki był odpowiedzialny, skonstatowały brak w kasie 17.500 złotych. Znalezione natomiast trzy kwity grzesznościowe, wystawione przez koleżów defraudanta, nadające się akurat na tę sumę, a miało niewie kwit na 6000 złotych, wystawiony przez plutnika więziennego wojskowego, por. Podgórskiego, kwit na 3.500 złotych, wystawiony przez kapit. Alandyra, plutnika 2-go Dyonu Żandarmerii, oraz kwit na 8000 złotych, podany przez por. Dyblatego, plutnika kompanii sztabowej. Dwa ostatnie kwity figurowały w księgach jako pokwitowania na otrzymane z kasy pożyczki przez wymienionych oficerów plutników. W związku z temi nadużyciami toczy się w dalszym ciągu energiczne śledztwo.

TOWARZYSZ! POPIERAJĄCE WASZE PISMO!

Z SALI SĄDOWEJ

Kraków, 8 kwietnia.

O OBRAZIE CZCI

W dniu wczorajszym odbyła się przed sądem okręgowym karnym jako odwodawczym w Krakowie rozprawa przeciwko Leonowi Salzowi o obrazę czci, popełniona na osobie kpt. Adolfa Ohlego przed doniesieniem do sądu honorowego przy int. DOK. Jakoby ten pożytyczył od niego w swoim czasie kwotę 10 zł — pod przytoczeniem słowem honoru, że to zwrot do dni trzech.

Przedkto wyrokowi uwzględniamu, w I instancji Leona Salza, widnił kpt. Adolf Ohly odwodanie, w którym podniósł, że postąpienie Leona Salza spowodowane było nagonką ze strony innych osób na kpt. Ohlego za wykrycie nadużyć w PKU Kraków miasto.

Sąd Odwoławczy uwzględnił wszystkie motywy, przytoczone przez kpt. Ohlego i uznał o-skarżonego Leona Salza winnym obrazę czci i zasądził tegoż na karę aresztu przez dni 14, oraz zapłacił kpt. Ohlegu kosztów I i II instancji. W motywach wyroku podniósł sąd, że nie dale wiały oskarżonemu Salzowi, ponieważ tymczasem się jego na te dat i przytoczonych przez kpt. Ohlego motywów odwołania jest najzupełniej nieprawdziwe.

Jak wiadomo — ogłoszenie wyroku I instancji wywołało w swoim czasie rozpaczliwy odruch poszkodowanego kpt. Ohlego, w czasie którego tenże usiłował się targnąć na swoje życie.

Kpt. Ohlego zastępował adw. Dr. Woźniakowski.

ROZMAITOŚCI

MALWERSACJE NA KOLEJAKACH NIEMIECKICH. Sprawa malwersacji, dokonanych przez urzędników kolejowych Rzeszy, zatacza coraz większe kręgi. Około 60 wyższych i niższych urzędników dyrekcyj w Frankfurcie nad Odrą stol pod zarzutem oszustw i sprzeniewierzeń.

PAMIETNIKI BAKUNINA. Niemal w 50 lat po śmierci Bakunina odkryto w archiwach carskich dokument, okryty od dawna legendą: spowiedź Bakunina. Spoczywała ona w archiwach carskich od roku 1851; znaleziono ją w tajnym schowku szefa kancelarii carskiej. Spowiedź Bakunina jest jednym z najsobniejszych dokumentów literatury rewolucyjnej. Na żądanie cara Mikołaja I spisali Bakunin, słynny anarchista rosyjski, siedząc w fortecy petropawłowskiej w Petersburgu, historię swego awanturniczego życia. W ten sposób powstał zarys dziejów Europy w okresie lat czterdziestych. Punktami szczytowymi w opisie Bakunina są: paryska rewolucja lutowa, rewolucja czeska w czasie zleńszenia świat w 1848, powstanie majowe w Dreźnie 1849. Bakunin opisał szybkość ruchów wywoławczych w 1848 r., równie szybko ich upadek, problem narodził się w Austro-Węgzech, ruch wazemnicki i republikański w Niemczech, zagadnienie polsko - pruskie, pan-slawizm itd.

ZABURZENIA W INDIACH. W Kalkucie, dnia 6 bm. panował spokój, jednakże o godzinie 16 rozruchy rozpoczęły się na nowo, zwłaszcza w dzielnicy północnej miasta, gdzie rozpoczęła się strzelanina między mahometanami i Hindusami. — Ci ostatni gwałtownie zaatakowali jeden z meczetów mahometanów. Cała dzielnica została natychmiast pobojowem, przez oddziały wojska i policję. Około 100 zabitych, już tylko dwa dni temu starcia pomiędzy pociągami Hindusami a mahometanami. Od pierwszego dnia rozruchów do wtorku wieczór zabitych zostało w walkach ułicznych 35 osób, rannych około 400.

NOWE KOPIALNO ZŁOTA. „Daily News” donosi o odkryciu nowych wielkich pól złota w Panamie, które rzekomo przewyższają rozmiarami pola południowej Afryki. Dla eksploatacji tych pól utworzone zostało konsorcjum angielskie, w którym uczestniczy także wielki przemysłowiec angielski Alfred Mond oraz południowo - afrykański magnat Joel.

JAK SIĘ ZWALCZA ALKOHOL W AMERYCE. W Waszyngtonie odbyło się posiedzenie komisji prawnej senatu, poświęcone sprawie prohibicji. Na liczną zaprawianą przeciwników prohibicji gen. Andrew, główny komisarz odpowiedział, że ustawa o prohibicji musi być utrzymana. Niemniej należało stwierdzić, że od czasu wydania ustawy wykryto 30 potajemnych dystrylarni, a 20 agentów dla sprawy prohibicyjnej musiano wydać z powodu przekupstwa.

KRONIKA

Kraków, 8 kwietnia.

Linja lotnicza
Warszawa—Kraków—Wiedeń

W kursu samoloty komunikacyjne polskiej linii lotniczej kursowały na linjach: Warszawa—Kraków, Warszawa—Lwów i częściowo Kraków—Wiedeń, przewożąc w 148 lotach 430 pasażerów, 932 k. tonażu i 18 kg. poczty. Ogółem w marcu samoloty polskiej linii lotniczej przebyły w powietrzu 43.894 km. Przeciętna regularność wynosiła około 80 proc. Ządnych nieszczęśliwych wypadków nie było. W mieście Kraków przestrzeń Lwów—Kraków nie była obywatelowa, zaś przestrzeń Kraków—Wiedeń z powodu nieskończonych jeszcze bestrakcyjności polsko-czechosłowackich dotyczyła jeszcze nie jest uruchomiona. — o o o —

Zjazd psychiatrów polskich
w Krakowie

W dniach 23, 24 i 25 maja br. odbył się w Krakowie VI Zjazd psychiatrów polskich. Pierwszy dzień Zjazdu poświęcony będzie zagadnieniom dziedzicznosci, Ref. glosowny prof. dr. Edmund Załęski (Kraków), prof. dr. Adametz (Wiedeń—Kraków), prof. dr. Jan Czekanowski (Lwów), prof. dr. Emil Godlewski junior (Kraków), doc. dr. Juliusz Morawski (Kobierzyń) i prof. dr. Stefan Borowicki (Poznań). Drugi dzień Zjazdu przeznaczony jest na omówienie najczęstszych chorób umysłowej z młodzieńczego wieku: schizofrenii. — Referaty główne: dr. Władysław Strykowski (Kobierzyń), dr. Gustaw Bychowski (Warszawa), prof. dr. Jan Maszowski (Warszawa), dr. Władysław Sterling (Warszawa). Tercyjny dzień Zjazdu poświęcony jest sprawom opieki nad psychicznymi chorzy w Polsce. Referaty główne: dr. Józef Bednarz (Tworki), dr. Aleksander Piotrowski (Dziękank), dr. Roman Zagórski (Kulparok). Adres komitetu organizacyjnego: Klinika neurologiczno-psychiatryczna Uniw. Jagiello, Kraków, ul. Kopernika nr. 48. — o o o —

Ziemia z mogiły Kościuszki
dla rodaków z Ameryki

Onegdaj przybyli na Mogiłę Kościuszką imieniem magistratu miasta Krakowa inż. Zulański, imieniem Komitetu opiekuńczego się Mogiła pułkownika Skórny, Dr. Stanisław Tomkowicz, arch. W. Krzyżanowski i sekretarz Komitetu Dr. Klemens Bakowski i podjęli żądania przez rodaków z Ameryki garść ziemi Mogiły z jej szczytu. Ziemia ta umieszczona będzie pod fundamentem pomnika Tadeusza Kościuszki w Houston (Texas). W celu przesłania ziemi opiekodawcom i w werceku i oddali prezydent miasta, które ziemię tej w odpowiedniej kasie umieścił i rodakom za Ocean odesła. — o o o —

KASY CHORYCH W POLSCE — NAJLEPSZE

W EUROPIE. Wczoraj wyjechała do Warszawy delegacja pięciu praktycznych kas chorych celem zapoznania się z organizacją warszawskiej kasy chorych. W związku z tem „Ceskie Slovo” zamieszcza dłuższy artykuł informacyjny o warszawskiej kasie chorych, w którym autor stwierdza, że instytucja ta należy do najlepiej zorganizowanych w Europie.

SKANDAL W KOMENDZIE DOK KRAKÓW.

Z prokuratury przy wojskowym sądzie okręgowym. Nr. V otrzymujemy następujące wyjaśnienie: Proszę o zamieszczenie p. m. § 19 ustawy drukowej następującego sprostowania części artykułu p. t. „Skandal w Komendzie DOK Kraków” zamieszczonego w Nr. 78 czasopiśmie „Naprzód” z daty Kraków 4 kwietnia 1926 roku: Nie jest prawdą, że „jak się okazało, prokuratura wojskowa zarządziła w wtorek przytrzymanie kpt. Remera z powodu nadużyć, jednak na prośbę postawioną na wolnej stopie dla uzyskania przez niego pieniędzy na pokrycie szkody”. Natomiast prawdą jest, że prokurator wojskowy otrzymał pierwsze doniesienie przeciw kpt. Remerowi we środę 31 marca w południe i bezpośrednio potem wydał nakaz aresztowania kpt. Remera i dostawienia go do wojskowego więzienia śledczego. Prawda też jest, że kpt. Remer nie zwracał się do prokuratury wojskowej z żadną prośbą o pozostawienie go na wolnej stopie, oraz, że prokurator wojskowy na żadną prośbę zawieszono aresztu, ani na chwilowe uchylenie tego aresztu zezwolenia nie udzielił. Prawda jest, że kpt. Remer targnął się na swe życie w dniu 31 marca 1926 r. o godz. 14 30 mg. w chwili, gdy oficer żandarmerii przyśpieszył do wykonania otrzymanego rozkazu aresztowania kpt. Remera.

Nie dzielić — ale łączyć!

Rozbijające jedności ruchu zawodowego wśród pracowników umysłowych

Od pewnego czasu dał się zaobserwować walcowski ferment narastający szeregi pracowników umysłowych, zrzeszonych w związku zawod. urzędniczych prywatnych, będących najsilniejszą ośrodkową ruchem zawodowym wśród krakowskiej inteligencji.

Związek z górą 20 lat prowadzi na terenie Krakowa działalność klasowego zespolenia wszystkich pracujących zawodowo inteligentów, zapewniając swym członkom jak najdalej idącą tolerancję pod względem przekonań politycznych, religijnych i narodowych.

Tej zasady tolerancji bronią walcówkami na każdym kroku świadom tego, że tylko w ten sposób można skutecznie walczyć o prawa wszystkich bez wyjątku pracowników umysłowych. Tak samo wzięcia jak kapitał nie zna różnic religijnych, czy narodowych, ale pragnie tylko i jedynie zmobilizować największą siłę przeciwko robotnikom, tak samo dążeń do klasowego zespolenia ludzi pracy musi być wolna od wszelkich niechęci i skłóceń, które szkodliwym lub nawet dla religijnym. Tej dewizy trzyma się związek urzędniczych prywat-

nych. Nie podoba się jednak to futejszym mencom chadeckim, którzy pod znakiem zbliżających się wyborów usiłują stworzyć siłę placówkę agitaacyjną, kosztem rozbięcia solidarności pracowników umysłowych, i uderzyć w związek urzędniczych prywatnych uciekając się do bezczelnej nagannki, żerując na naiwności ludzkiej. Panowie ci obliczają sprzedawczykom posady (!) i intratne svenyru (!) na gwalt reklamując założenie nowego chrześcijańskiego związku (!).

Na szczęście tylko mała zarzaska rozbiłająca dała się porwać chadeckim demagogom na lep przedwyborczych obiecań, bo za przeszło 700 członków z tego blisko 300 bezrobotnych wszelkich przekonań politycznych, wyznani i narodowości zażalew 17 przeniosło się do chadekacji, gdzie stanowiąc małą przyszłą lotną brygadę agitacyjną przy wyborach do Sejmu. Tymczasem Związek urzędniczych prywatnych kontynuować będzie nadal swą klasową społeczną działalność, zadającą do zabezpieczenia wszystkich pracowników umysłowych przed wyżyskiem kapitału.

Fałszywe 5-złotówki w Krakowie

Od kilku dni polawiały się w Krakowie w wielkich ilościach fałszywe noty pięciozłotowe, ludzkie podobne do prawdziwych pieniędzy. Organa policyjne i skarbowe podczas poszukiwań za fałszy-

fikatami, znalazły w hankach i urzędach pewne ilości fałszywych pięciozłotówek, które zakwestionowano. Władze prowadzą dochodzenia celem wykrycia źródeł fałszerstwa.

Propagatorzy Ligi morskiej i rzecznej w kryminalu

Niedawno donosiliśmy o wykryciu szajki sprytnych oszustów, którzy jako funkcjonariusze Ligi morskiej i rzecznej zbierali po sklepach i u osób prywatnych w Krakowie datki na cele Ligi. Delicja zwróciła się nawet do władz krakowskich o uzyskanie zezwolenia na zbieranie składek, legi tymczasem się zezwoleniem centralnego zarządu Ligi w ministerstwie przemysłu i handlu w Warszawie

oraz bileta mi wizytowem, na których widniały szumne tytuły wyższych oficerów marynarki. Obecnie zdolano przytrzymać dwóch takich oszustów, a to Eugeniusza Swadkowskiego i Władysława Taworskiego. Obu oddano do więzienia za ok. karne. Trzeci oszust nazwiskiem Kazimierz Burakowski zbiegli i prawdopodobnie uciekają się w Łowicę.

Wielkie nadużycia w kasie kolejowej na tle dwugroszowych biletów na zakup arcybiskupia

Jak się dowiadujemy, na dworcu kolejowym w Krakowie, wykryto znowu wielkie nadużycia w jedynej z kas biletowych. Nadużycia te polegały na tem, że kasjer kolejowy sprzedawał podróznym bilety jazdy wylet z przegródki, do której następnie wkładał pomiędzy stos biletów dwugroszowe bilety na zakup arcybiskupia dla dobroczynności, — względnie peronowi, albo ulkowe bilety dla dzieci. Pieniądze za sprzedane bilety przeważnie II klasy podlegało późniejszemu na znaczne przelazę kasjer sobie przywłaszczając. Przy oddawaniu służby oraz przy kontroli nadużycia te nie wychodziły na jaw, gdyż ilość biletów w prze-

gródkach zgadzała się. Dopiero przez kilku dniami policjacy służbę inny kasjer sprzedał nieświadomo taki bilet wstawiony przez swego poprzednika jako bilet pełnowartościowy i w ten sposób oszustwa wyszły na jaw. Dyrekcja kolei w Krakowie po przeprowadzeniu dochodzeń sprawę oszustw kasjera oddała prokuraturze, która poleciła go aresztować. Malwersanta oddawano do władz sądu okręgowego karnego w Krakowie. Nazwisko aresztowanego trzymane jest na razie w tajemnicy, gdyż władze prowadzą śledztwo celem ujścia ewentualnych współników defraudanta.

— o o o —

Tragedja młodej robotnicy

Na dnie nędzy

Wczoraj popołudniu znaleziono w bramie domu przy Alei Mickiewicza 25 nieżyjącą dziewczynę 17-letnią. Jak się okazało, przyprowadzona do przytomności nazywała się Maria Gilmowska, robotnica, zamieszkała przy ul. Piotra Michałowskiego 17. Gilmowska popadła w omdlenie wskutek wypicia w zamiarze samobójczym wózeksi ilości kwasu octowego. Przyczyną zamachu sa-

możebnego były niesnaski rodzinne. A mianowicie kochanek jej matki droczył ją, bił i zabierał pieniądze przez dziewczynę zarobione, które póź niej przepił. Gdy dziewczynka nie chciała mu dać pieniędzy, kopał ją i katował przy pomocy matki. Dziewczyna zrozpaczona targnęła się na swoje życie. Desperackie przewieziono do szpitala.

— o o o —

WYSTAWA „JEDNOROGA”. Cech artystów-plastyków „Jednoróg” urządził dnia 10 kwietnia III wystawę w gmachu Teatru, przydzielając sztuk pięknych na placu Szczepańskim. W wystawie biorą udział: Władysław Augustynowicz, St. Dąbrowski, Eug. Eljusz, J. Fedkowicz, J. Hrynkowski, F. Kowarski, Wł. Krzyżanowski, P. Krawcoski, Wł. Strzemiński, R. Orszński, St. Popławski, Fr. Prohaska, J. Rubczak, W. Zawodowski i St. Zurawski.

KOMITET RATUNKOWY DLA LUDNOŚCI ŻYDOWSKIEJ. W krakowskiej gminie żydowskiej odbyło się liczne zebranie obywateli żydowskich pod przewodnictwem prezydenta gminy dra Rafała Landaua, który wskazał na ciężkie położenie ludności żydowskiej i wezwał obecnych do utworzenia komitetu, mającego się zająć pomocą doraźną dla szerokiej warstwy ludności żydowskiej, i udzielić utworzenemu spółdzielni kredytowej dla drohnych krawców i rekodzielników, na który to ostatni cel Rada wyznaczyła uchwala 30.000 zł. Po

WYKONANIE KOŚCI LUDZKICH. W Podgórzu przy ul. Kolejowej kości starego cmentarza wykopaliby robotnicy zajęci kopaniem kanału kości ludzkie.

NOZOWNICTWO KWINTNE. Aresztowano Stanisława Wyjaśniala, lat 43, zam. Zwierzyniecka 4, który w czasie sprzeczki poranił nożem Stanisława Szymaszkię. Pogotowie ratunkowe po udzieleniu pierwszej pomocy oddało Szymaszkięgo opiecz domowemu.

DWA PODRZUTKI. Dnia 6 bm. o godz. 19.45 zmieszono w sieni domu ul. Kanoniczej 6 dwa podrzutki pól żeńskiej 2 i 3 tygodnie liczące, które oddano do WZOha miejskiego przy ul. Kolej., a za matką wdowiako poszukiwaniu.

— o o o —

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Po raz 13-ty po obecnym wznowieniu grana będzie dziesiąta sztylerowska „Intryga i miłość”. W roli Ludwika p. Smosarski, w innych pp. Bednarzewski, Zalewska, Bracki, Kulawski, Piekarski, Socha, Lejwa. Jutro przedstawienie popularne po cenach znizonych do połowy: „Wesele”. W niedziele popołudniu po cenach znizonych komedia J. Raczkowskiego „Polityka i miłość”. W sobotę premiera komedi nieznanego u nas autora wolińskiego J. Porzano „Dar poranka”, pogodny hymn miłości i radości życia. Komedia ta we Włoszech osiągnęła rekordowe cyfry przedsiawień. U nas przygotowana przez p. Jednowskiego da pole napisu pp. Kossockiej, Niewiarowiczowi, Kosmowski, Leliwie, Sawickiemu i i.

NIEDOZYSZAK PRZEDSTAWIENIA KABARETU WIENIEJSKIEGO W BAGATELI. Od kilku dni występuje w teatrze Bagatela zespół kabareciński wiedeński. Wczoraj dyrektor Bagateli dr. Rapaport otrzymał z dyrekcji policji zaawdomienie, że na mocy zarządzenia ministerstwa produkcje zespołów zagranicznych mogą odbywać się tylko za zezwoleniem ministerstwa. Ponieważ dr. Rapaport ma koncesję na wszelkie widowiska, a odcinek zarządzenie znane było tylko władzom administracyjnym, a nie dyrektorom teatrów, preto województwo zezwoliło na dalsze przedstawienia kabaretu wiedeńskiego.

WIECZORY ARTYSTÓW ZAGRANICZNYCH W BAGATELI. Działaj w czwartek zespół artystów zagranicznych występuje z nowym programem obejmującym taniec, wesołą i nastrojową piosenkę. Głównymi atrakcjami są występy pieśniarki Gretty Wittels, Trudy Voigt, komika Karla Ujward i kompozytora Artura Werau.

DRUGI WIECZÓR GRETY WIESENHAL W BAGATELI odbędzie się staniem krak. biura koncertowego E. Bułajski w niedziele, 11 bm. o godz. 8 wieczór w Bagateli. Program nowy zawierać będzie między innymi „raspodi” Liszta i „biety mazur” Lehara. Gony zmienne, a mianowicie bilety w cenie od 1 — 5, a łoże od zł. 15—20 są już do nabycia w kasie Bagateli.

Z TEATRU NOWOŚCI. Zespół teatru „Nowości” grać będzie jeszcze tylko przez kilka dni, gdyż w przyszłym tygodniu wyjeżdża na prowincję na dłuższy okres czasu. Pożegnane przedstawienie wypełni rewja J. Migowej „Niech pan zdejmule”, która grana będzie dzisiaj we czwartek oraz dni następne, aż do niedzieli włącznie.

SŁYNNY CHÓR UKRAIŃSKI pod dyr. Dymitra Kostki, zwiększony do 52 osób, po sukcesach w Warszawie i Poznaniu, wystąpi w Krakowie w przejeździe do Łwowa z jedynym koncertem w sobotę, 10 bm. w Starym Teatrze. Bilety są już do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowskiego 8.

— o o o —

SPORT

LEGIJA I. — GARBARNIA I. 1:4 (1:0). Zawody towarzyskie, ładne zwycięstwo dobre w tym dniu grającej Garbarni, dzięki bramkarstwu Legi, który w tym dniu bronil bez zapału, oraz niedyspozycji w strzałach ataku Legi.

LEGIJA II — GARBARNIA 0:1 (0:0). Garbarnia zdobywa w 3 minuty przed końcem bramkę. Zadania gra obu drużyn.

SAWATR — ŚWITEZIANKA (Prokociem) 4:2 (2:0). Gra o mistrzostwo. Na meczu tym zaszły nieszczęśliwy wypadek zalanania mostku pierwszego bramkarzowi Świtezianki, wskutek nieszczęśliwego przypadku.

— o o o —

Z Polski

18 NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW PODCZAS ŚWIAT W WARSZAWIE. Ubiegłego święta wielkanocne odznaczają się nietowarową do tej pory w Warszawie ilością nieszczęśliwych wypadków samochodowych. Ogółem w ciągu świąt doznało skutkiem nieszczęśliwych wypadków samochodowych ran bądź też kontuzji 18 osób.

Powtórzenie się zaburzeń w Lublinie

(Telefoniem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa. 7 kwietnia.

Z Lublina donoszą: Dzisiaj o godzinie 10 rano przed państwowym urzędem poświadczenia pracy zebrali się jak zwykle spory tłum bezrobotnych, którzy oczekiwali na przydział pracy. Podczas odczytywania listy przyzwoitych do roboty, przewodniczący urzędu, p. J. Ulan, oświadczył: „Wypuścić aresztowanych!” Tłum powtórzył okrzyk. Bezrobotni urzeczywistnili pochód i z powyższym żądaniem udali się pod magistrat. Tu tłum

spokół oddział policji pieszej z hagnetami założonym na karabiny. Policja konna rozpoczęła szarżę. W przeciągu kilku minut rozprószone tłum. Nikt nie odniósł szwanku z wyjątkiem jednego policjanta konnego, pod którym potknął się koń i policjant upadł; ma on złamaładną stopę. Rozprószeni bezrobotni starali się dostać na plac Trybunałski, skłonytynowemu jednak oddziału policji uderzamy ten zamysł. O godzinie 1130 policja odciągnęła do koszar, na ulicach zapanał spokój. Policja policylna w związku z wczorajszymi zajściami aresztowała 42 osoby.

ZAGINIONE ZBIORY NAUKOWE. Prof. J. Bandou de Courtenay umieszczając w prasie warszawskiej obszerny list w sprawie zaginionych jego zbiorów naukowych, które pozostawił w Rosji przed rewolucją, obecnie zaś otrzymał je z powrotem zdekompletowane i pomieszczone w zbiorami nie będącym nigdy jego własnością. Służnie też przypuszcza Prof. Courtenay, że podobny los spotkał zbiory innych uczonych i na nadzieję, że może przedmioty, będące jego własnością, a stanowiące konieczny jego warsztat naukowy, zabłąkały się do innych osób.

Dlatego też z poradą osób, kierujących ekspozyturą delegacji polskiej do spraw reewakuacyjnych (Warszawa, Elektoralna 2) mam zamiar — pisze Prof. Courtenay — po przejrzeniu i uporządkowaniu zawartości pok. skrzyżny i szafek, które trafiły do mego mieszkania, sporządzić dokładny wykaz książek, rękopisów, fotografii itd., które stanowią cudzą własność, albo też co do których wabiam się, czy należały do mnie, czy do kogo innego. W zamian, przypuszczam, że inne osoby, którym się dostały rzeczy, do nich przedtem nie należące, postąpią podobnie i jedynie i przedstawia podobne wykazy ekspozyturze delegacji polskiej, ułatwiając w ten sposób innym pokrzywdzonym odzyskanie choć części tego, czego ich pozbawiono. Adres Prof. Courtenay jest: Warszawa, Smolna 26.

UWOLNIENIE „MOPRU” LWOWSKIEGO. „Switlo” donosi: Przed miesiącem aresztowała lwowska policja Iwana Wanchuka, Filipa Szyskiego, Maksymiliana Bernera, Olszasa Szczęcha i Joysy Bryknera pod zarzutem, że należą do „Mopru” (Międzynarodowa organizacja pomocy rewolucjonistom), mającego na celu niszczenie pomocy więźniom politycznym i ich rodzinom. Po całonocnym pobycie w więzieniu aresztowanych zwolniła prokuratura, motywując to tem, że „Mopr” jest organizacją humanitarną.

REPERTUAR

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO

Czwartek: „Intryga i miłość”.

Piątek: „Wesele” (ceny znizowane).

TEATR BĄGATELA

Czwartek: Występ kabaretu wiedeńskiego.

OPERETKA NOWOŚCI

Czwartek: „Niech pan zdejmie”.

Piątek: „Niech pan zdejmie”.

KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH

(Rynek A—B 39. Początek o godz. 7 wiecz.)

Czwartek: Prof. uniw. dr. Witold Wilkosz: Twórcy nowocześniejsi logiki.

KINOTEATRY

Nowości: „Kraj tysiąca radości”, komedia.

Premiery: „Pat i Patachon w 7 niebie” w studniu alch.

Reduta: As PK, sensacyjny dramat.

Szuka: Przegląd w nocnym ekspresie, z Harry Pealem.

Ulecha: „Niniche” komedia z Ossi Oswalda, główny rol.

Wanda: „Dla ciebie kobieto” z Henry Porten.

Warszawa: Pat i Patachon jako miliarderzy.

„Zamach” na nos Mussoliniego

Rzym, 7 kwietnia (PAT). Dziś przed południem o godz. 11 dokonany został na placu Kapitolu zamach na prezydenta ministrów Mussoliniego. Mussolini po otwarciu międzynarodowego kongresu lekarskiego wyszedł z sali obrad, aby wsiąść do swego samochodu. Wówczas zbliżyła się do niego pewna starsza kobieta i oddała do niego z bliska strzał rewolwerowy. Mussolini doznał lekkiego zranienia kości nosowej, zachował jednak spokój i zimna krew i wydał natychmiast zarządzenia celem utrzymania spokoju. Publiczność biecnie zgromadzona na placu chciała zobaczyć ową złyńczyczkę. Kobieta została aresztowana i odstawiona do więzienia.

Przegląd gospodarczy

ROKOWANIA HANDLOWE POLSKO-CZEŚKIE. Warszawa, 7 kwietnia (tel. własny „Naprzodu”). Delegacja czechosłowacka do rokowań handlowych z Polską zgłosiła jeszcze przed światłami nowe żądania. Najważniejsze z tych żądań dotyczą znizk cen celnich i wytworów czechosłowackiego przemysłu garbarskiego i szewskiego.

URZĘDOWY KURS DOLARA

Warszawa, 7 kwietnia (PAT). Dolary 8.10. 8.12.

8.08.

TELEGRAMY

RADA MINISTRÓW O PODRÓŻY P. SKRZYŃSKIEGO DO PRAGI

Warszawa, 7 kwietnia (tel. własny „Naprzodu”). Posiedzenie Rady ministrów odbędzie się w piątek. Na porządku dziennym między innymi: sprawa podróży premiera Skrzyńskiego do Pragi czeskiej. Wyjazd premiera Skrzyńskiego do Pragi będzie miał charakter rewizyjny, złożonej ministrowi Benesowiu. Podczas dwudniowego pobytu premiera w Pradze będą omawiane tylko sprawy o charakterze międzynarodowym, związane głównie z wrześniową sesją Ili narodów.

ZAJAZD ZAKOPIAŃSKI

Warszawa, 7 kwietnia (tel. własny „Naprzodu”). Prasą warszawską podaje dalsze informacje o zjeździe Witosa, piastów, cudeków i chadeków w Zakopanem: zaznaczając przytem, że był tam także generał Sikorski.

TOW. PAUL BONCOUR W WILNE

Wilno, 7 kwietnia (PAT). We wtorek o godzinie 15 przybył do Wilna delegat Francji do Rady państwa Paul-Boncour w towarzystwie córki i syna. Boncourowi towarzyszy p. Wysszyński z ramienia ministerstwa spraw zagranicznych oraz z ramienia wojskowskiego generał Beck. Na dworcu powitali gościa przedstawiciele władz państwowych i komunalnych z członkami stowarzyszenia przyjaciół Francji, szereg miejscowych organizacji itd. Z dworca Paul-Boncour udał się do hotelu Europejskiego, gdzie spożył w ścisłym gronie obiad. Dziś gość zwiedził miasto oraz wziął udział w wykładzie na jego temat obojędnie i razcie.

DOCHODZENIA PRZECIW URZĘDNIKOM W STRYJU

Warszawa, 7 kwietnia (PAT). W związku z myślnymi doniesieniami podanymi przez niektóre organy prasy o zarządzeniach ministerstwa spraw wewnętrznych, wydanych w celu ustalenia zachowania się władz administracyjnych i organów policji w Stryju podczas ostatnich zajść, min. spraw wewnętrznych wyjaśniła, że badanie zachowania się tych władz i organów zostało powierzone wyższemu urzędnikowi tego ministerstwa, inspektorowi Mackiewiczowi, który natychmiast po wypadku udał się do Stryja. Na podstawie jego sprawozdania i wniosków minister spraw wewnętrznych zarządził wszczęcie przeciw staroście w Stryju Nowakowi formalnych dochodzeń z równocześnie zawieszeniem starosty w urzędowaniu.

PRZESILENIE W JUROSŁAWI

Bolgrad, 7 kwietnia (PAT). Przesilenie rządowe jeszcze nie zostało zażegnane. Radziec wygłosił 5 b. m. w Suzaku mowę, w której oświadczył, że stronił od tego jest nadal za porozumieniem chorwacko-serbskiem. Jest on gotowy współpracać z partią radkalcia, ale bez Paszica, który stoi pod wpływem elementów, którzy uniemożliwiają wszelkie bezinteresowne prace dla narodu. W kołach poinformowanych słychać, że król Aleksander zapropnował Paszicowi, by się dobrowolicie ośmiał, Paszic odmówił jednak tej propozycji wskazując na to, że uważa za swój obowiązek właśnie teraz wytrwać w walkach politycznych. Radziec oświadczył na audyencji u króla, że postawi jeszcze raz żądanie co do zwolnienia skupczyzny na 8 kwietnia i jeżeli żądanie to będzie uwzględnione, wówczas cofnię dymisję ministrów chorwackich. Sąd jednak, że Paszic nadal odmówi temu żądaniu. Współpraca między Radziecą a Paszicem uważała po mowie Radzica w Suzaku za niemożliwą.

WALKI W CHINACH

Pekin, 7 kwietnia (PAT). Przedstawiciele państw obcych wystosowali do rządu chińskiego notę, w której podrażdzała niebezpieczeństwo wojny domowej, a w szczególności akcji lotników i czynia Chiny odpowiedzialnymi na wszelkie zamachy na życie i mienie przebywających w Pekinie cudzoziemców.

KONGRES PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

Wiedeń, 7 kwietnia (PAT). Czwarty kongres międzynarodowych zrzeszeń pracowników umysłowych przyjął do wiadomości przystąpienie Holandii. Następnie obradowano nad kwestią własności umysłowej i postanowiono utworzyć komisję, która miała opracować statut dla własności umysłowej. Dalej obradowano nad kwestią uderzniczo, co do której cały szereg delegatów zabierał głos. Popołudniu zosłbi członkowie kongresu przyjęli przez burmistrza ur. Seitz.

Ruch kolejarski

NOWY SACZ. Zgromadzenie konduktorów dnia 23 bm. w Domu Robotniczym wysłuchał sprawozdania kł. Karpa ze zjazdu delegatów okręgowego ZZK w Krakowie i uchwalił pełne zaufanie zarządowi za wywiązanie się ze swego zadania w czasie swego kadencji. Wobec protekłów wysuwanych przez różne reakcyjne czynniki co do obniżenia umiastenia, jako też odszkodowania za wielkie poniesione wydatki w drodze (godzinowo), protestują zebrani jak nalkęgętozrynie. — Kolejjarze z Nowego Sacza odziedziczą, że będą bronili nabytych praw i ulepszeń społecznych swymi środkami do dyspozycji stojącymi im środkami.

W końcu uważają za swój obowiązek zwrócić uwagę zarządowi, że oszczędności na żoładkach pracowników kolejowych nie są dopuszczalne i kolejarze na nie nie pozwolą.

Związki i zgromadzenia

POSIEDZENIE KRAKOWSKIEJ RADY ROBOTNICZEJ PPS odbędzie się w piątek 9 bm. o godzinie 7 wieczorem w sali zawodowych w Domu Robotniczym, ul. Dunajewskiego 5 II p.

NOWOWYBRANY WYDZIAŁ RADY ZAWODOWEJ wraz z zastępcami i członkami komisji kontroli, oraz prezydium dawnej Rady zawodowej odbędzie posiedzenie we czwartek dn. 8 kwietnia o godz. 8 wieczorem w sekretariacie Rady, ul. Dunajewskiego 5, II piętro.

KOMISJA I-GO MAJĄ WYDZIAŁ RADY ROBOTNICZEJ zbierze się w piątek dnia 9 kwietnia br. o godz. 8 wieczorem w Sekretariacie Rady Robotniczej przy ul. Dunajewskiego 5.

O bezwzględne przybycie uprasza się: tow. Bobrowski, Bronisław, M. Bobrowski, Klemensiewicz, Krolewicz, Kustowski, Klemensiewicz, i Rosengard.

WYDZIAŁ STRAŻY PORZĄDKOWEJ pod prze wodnictwem tow. Klemensiewicza zbierze się we czwartek 8 bm. o godz. 7 wieczorem w sekretariacie Rady Robotniczej przy ul. Dunajewskiego 5. O bezwzględne przybycie uprasza się: tow. Klemensiewicz, Kartona, Schora, Gwóźdź, Jaworski, Mazura, Laszczyka, Rejmana, Moszczałka, Suchanka, Towpasa.

Sekretariat Rady Robotniczej PPS. WYDZIAŁ MŁODZIEŻY ROBOTNICZEJ pod przewodnictwem tow. Klemensiewicza zbierze się we czwartek 8 bm. o godz. 6 wieczorem w sekretariacie Rady Robotniczej przy ul. Dunajewskiego 5, II piętro.

Obecność wszystkich bezwzględnie jest wymagana. Sekretariat Rady Robotniczej PPS. POSIEDZENIE ZARZĄDU TOWARZYSTWA DOMU ROB. W PODGÓRZU odbędzie się w piątek 9 kwietnia o godz. 7 wieczór.

BACZNOŚĆ ROBOTNICZYCH WŁOŚCI! Zgromadzenie robotników budowlanych odbędzie się we czwartek 8 kwietnia o godz. 10 rano w sal ul. Dunajewskiego 5 II p. Porządek dzienny: (1) sprawa bezrobocia, (2) organizacja, (3) dyskusja i wnioski.

BACZNOŚĆ MALARZE I POKOŚCISZY! Dalszy ciąg zgromadzenia odbędzie się we czwartek 8 kwietnia o godz. 6 wieczór. Sprawy bardzo ważne, obecność wszystkich członków pogażana. Szanraciel Józef, sekret. Kowalski Stanisław, przew.

Zgon Franciszka Kleina

Onegdaj zmarł w Wiedniu Franciszek Klein w wieku 72 lat. Klein był jednym z najwybitniejszych prawników współczesnych i imię jego przeszło do historii jako twórcy nowej ustnej procedury cywilnej, która weszła w życie w Austrii w roku 1898. Klein zaczął karierę jako koncypient adwokacki, potem został profesorem uniwersytetu wiedeńskiego, a w roku 1891 powołany został do ministerstwa sprawiedliwości dla opracowania projektu procedury cywilnej. Projekt ten został w r. 1895 przez parlament uchwalony. Klein w następstwie był kilkakrotnie kierownikiem i ministrem sprawiedliwości.

Po rozpadnięciu się Austrii w listopadzie 1918 r. Klein został współpracownikiem Wiktora Adlera, ministra spraw zagranicznych w austriackim rządzie porucyelowym. Po śmierci Adlera nastąpił jego tułacz. Olton Bauer zamianował Kleina kierownikiem sekcji politycznej ministerstwa spraw zagranicznych, na którym to stanowisku Klein pozostał aż do podpisania przez kanclerza tuła. Rennera pokoju w Saint Germain w 1919 r. Od tego czasu Klein usunął się w zacisze domowe, pracując tylko naukowo.

Klein był demokratą starego typu, bez cienia karierowiczostwa i ambicji politycznych. Wielkie jego dzieło: procedura cywilna została w następ-

stwie przez sędziów, adwokatów wypaczona, ale główne jej podstawy zachowały się i stały się wzorem dla podobnych reform w innych państwach Europy. Jakoby przeciwniejąc rolę, jaką odegrała adwokatura wobec jego dzieła, nie oddarzał ich zbytlinia sympatja.

Z TEATRU

Z BAGATELI

Występ Grety Wiesenthal

Greta Wiesenthal jest ulubienicą Wiednia: ma sławę najsłynniejszej interpretatorki jego duszy tanecznej — walcu Zaczęło się od walców „Dolci Straua. Cała gama harmonijnych ruchów tanecznych, ról upożożów pod względem malarzskim nad estetycznych: w wirze gry uczestniczą rozwiane włosy, zwiewne szaty, które się klebią i plenia, jak fala... Ale jednak przewaga melodyj walcowych w programie stwarza pewną monotoność: jednak pomyślności tancerki — choć skala jej obszerna — nie może stworzyć tylu wariantów, ile melodyka nastrojczy jest w stanie kompozytorów. W takich punktach programu powtarzała się niektóre lub widziane pomysłowo. To też szczególny aplauz zdobywa sobie wstawiona do jej produkcji — polka Smetany. W ładnym czepczku, w

gorserciku artystyka zaprezentowała się najwładziej i dała miłą próbkę wykonania lutowego. Dawniej uważano Wiesenthal za pewnego rodzaju nowatorkę, czy postać reprezentacyjną w dziedzinie tańca, dziś gdy tańcem estradowym coraz bardziej się obnaża i raczej goni za efektami jaskrawszymi, szkieł i Greta Wiesenthal wyda się nieco wyblakła i pastelowa — wymaga od widza nie oglądania się za facyzmem powabami interpretatorki, lecz za linieją jej kunsztu. Zast.

Wieczór artystów wiedeńskich

Zespół artystów wiedeńskich, który przybył na święta do Krakowa, ścigał na premierę bardzo liczną publiczność, żądna zniekniecia się z zagranicą, bodaj za pośrednictwem zagranicznego kabaretu. Artystów wiedeńskich, którzy tą swoją marką zagranicy, zdolali zwać na premierę, dawno niewidziane w teatrach krakowskich, tłumy publiczności sa wcale dobrymi kabareciściami, niemniej jednak banalny program i tanie „wizje“ z jakimi do nas przyjeżdżali, nie spełniły przewidywań Krakowa. Dlatego też nastąpił z początku gorący, ochłodził znacznie pod koniec przedstawienia.

W każdym razie porównanie tego co urzeczywistniło na „wieczorze artystycznym artystów zagranicznych“ z pierwszym lepszym programem warszawskiego „Qui pro quo“ lub „Perskiego Oka“ wypada na korzyść — Warszawy. (w. w.)

Na raty!

Na raty!

2078

FORTEPIANY, PIANINA, FISHARMONIE

otrzymali wybór od najtańszych

HELENA SMOLARSKA

Kraków, ul. Szewska L. 9, I. p.

Zabawa doskonała wokalno-wokalna przez K. U. Kraków, na nazwisko Antoni Wójcicki, ul. Wawrzynia 10.

Uwielbiany katolicki wojakowa na nazwisko Dr. Mendis Fransa, Kraków.

MEBLE

naraty 30% taniej

Jadalnie okazujące do sprzedania: Salony 200 zł. Magazynu mebli i 200 zł.

S. FRISCH
Kraków, Stolarska 13

Koperty
Torebki
Torby

FABRYKA KOPERT I TOREBEK
Dr. B. KUSNIERZ

KRAKÓW, DĘBNIKI, UL. PUŁASKIEGO 6. TEL. 4546

Wykonuje wszelkie zamówienia połączone z przerobką papieru. 222K

kupieckie, pieniądze z papieru płócienne, urzędowe w wielkim wyborze. aptekarskie, drogieryjskie, cukiernicze, na basion, płatnicze dla fabryk i kopalni ewentualnie z drukiem kupieckie od 1/8-10 kg. z papieru „Superior“ z drukiem lub bez druku — poleca

KRAKOWSKI INFORMATOR ROBOTNICZY

Rada Robotnicza i Komitet Obwodowy
PPS, Dunajewskiego 5, II. p., tel. 2314.
Klasowe Związki Zawodowe, Dunajewskiego 5, III. p., telefon 1399, 2314.
Związek Drukarski, Rynek 3, 12.
Centralny Związek górników, Aleja Krasiańskiego 16, tel. 4441, (Dom Górników)
Związek Zawodowy Kolejarzy, ulica Warszawska 17, telefon 1486.
Związek urzędników prywatnych, ul. Sławkowska 6, I. p.
Związek nauczycielski związek ogólnopolski, Rynek główny 29, telefon 3360.
Związek Inwalidów woj., Podzamcze 30.
Związek R. S. S. „Proletariat“, Podgórze, Lwowska 2, telefon 3401.
Spółdzielnia związkowa prac. kolej. plac Matejki 8, telefon 2203.
Uniwersytet Ludowy Aleja Krasiańskiego 16, telefon 4441.
Inspektorat Pracy, Siemiradzkiego L. 16, telefon 2425.
Okręgowy Urząd Górniczy, św. Jana 13, telefon 451.
Wydział Urząd Górniczy, Karmelicka 38, telefon 260.
Sąd Przemysłowy, Kanonica 22.
Inspektorat Zakładu Ubezpieczeń robotników od wypadków, ulica Zielona L. 28.

Ekspozytura Zakładu Pensyjnego dla funkcjonariuszy, ulica Gertrudy L. 2, telefon 1588.
Obwodowe Biuro Funduszu Bezrobocia, Krowoderska 5. Telefon 472.
Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy, Krowoderska 5. Telefon 472.
Urząd Rozjemczy do spraw najmu Plac W.W. Świętych 3, Magistrat, oficyny.
Muzeum Techniczne Przemysłowe, ul. Smoleńska 9, telefon 1539.
Okręgowy Związek Kas Chorych, Batożego 5, III. p., telefon 7204.
Kasa Chor. w Krakowie, ul. Dunajewskiego 5, Tel. 182 i 4662.
w Podgórze (Filja), Plac Serkowskiego 17, Telefon 450.
Poradnia dla Chorych na oczy i dla dzieci, Kraków, Rynek Kleparczy 9, L. Telefon 1288.
Ambulatorium dla Chorych, Kraków, ul. św. Wawrzynca 5, Telefon 343.
Miejski Urząd Zdrowia (Fizykaln.), Kraków, Magistrat, Telefon 373.
Miejskie Zakłady Sanitarne, Pradnik Biały, Tel. 1075.
Szpital św. Łazarza, bierzo administracji, Kraków, Kopernika 17, Telefon 3466.

JUŻ WYSZEDŁ Z DRUKU

TOM II.

PAMIĘTNIKÓW

IGNACEGO

DASZYŃSKIEGO

STRON 348. — CENA 10 ZŁ.

SKŁAD GŁÓWNY W Drukarni
LUDOWEJ W KRAKOWIE
ULICA DUNAJEWSKIEGO L. 3.

Największy wybór

po cenach konkurencyjnych
u firmy
Jadwiga Cypes, Kraków, Poselska 20

NAJWIĘKSZE, NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPU

w gorodach na swoim własnym, jak ryban, skóra, wołny, kampany, skomozny na kawałki, skozka i tal obrania mekiki. Zetrzy, dykaki, serpy, plizna, wypry i cokolwiek. Kapy, koldry, koca, plody i frizaki. Największy wybór pociosów tyradowskich po cenach fabrycznych — po cenie

BAZAR KONKURENCYJNY LAZAR FREIWAŁD

Kraków, ul. Florjańska 44, I. p. 533
tuż przy Bramie Florjańskiej.
Uwaga na adres. Dla Kółek rolniczych odlicza się rabat.